

**SOCIETE GENERALE BANKA MONTENEGRO A.D.,
PODGORICA**

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
31. DECEMBAR 2016. GODINE**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	2
Bilans uspjeha od 1. januara do 31. decembra 2016. godine	3
Izveštaj o ukupnom ostalom rezultatu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine	4
Bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine	5
Izveštaj o promjenama na kapitalu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine	6
Izveštaj o tokovima gotovine od 1. januara do 31. decembra 2016. godine	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8 - 67

Building a better
working world

Ernst & Young Montenegro d.o.o. Tel: +382 20 238 477
Serdara Jola Piletića Fax: +382 20 238 476
PC Palada (II sprat) lokal 2A ey.com
81000 Podgorica, Crna Gora

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA AKCIONARIMA SOCIETE GENERALE BANKE MONTENEGRO A.D., PODGORICA

Izveštaj na finansijske izvještaje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Societe Generale banke Montenegro A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine, bilans uspjeha, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Standardima revizije primjenljivim u Crnoj Gori. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršeci procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2016. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Centralne Banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Podgorica, 14. mart 2017. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Stephen Fish
Partner

Danijela Jović
Danijela Jović
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA

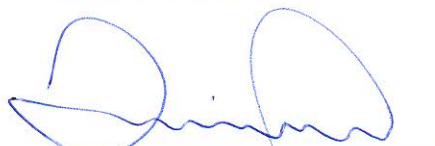
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(Iznosi u hiljadama EUR)

	<u>Napomene</u>	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Prihodi od kamata	3.1, 5a	24,054	24,667
Rashodi od kamata	3.1, 5b	(3,539)	(5,533)
NETO PRIHODI OD KAMATA		20,515	19,134
Troškovi obezvrjeđenja	3.7, 6a	(3,477)	(4,265)
Troškovi rezervisanja	3.7, 6b	(1,096)	(134)
Prihodi od naknada i provizija	3.1, 7a	8,196	7,466
Rashodi naknada i provizija	3.1, 7b	(4,043)	(3,374)
NETO PRIHODI OD NAKNADA		4,153	4,092
Neto dobiti od investicionih hartija od vrijednosti		57	-
Neto dobiti od kursnih razlika		242	390
Troškovi zaposlenih	8	(7,221)	(7,229)
Opšti i administrativni troškovi	9	(3,722)	(3,872)
Troškovi amortizacije	10	(1,076)	(1,111)
Ostali rashodi	11	(127)	(208)
Ostali prihodi	11	118	129
OPERATIVNI PROFIT		8,366	6,926
Porez na dobit	3.4, 12a	(575)	(616)
NETO PROFIT		7,791	6,310

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 10. marta 2017. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Societe Generale banka Montenegro A.D., Podgorica:

Miroslav Hiršl
Glavni izvršni direktor

Ratka Glumac
Direktor Odjeljenja računovodstva

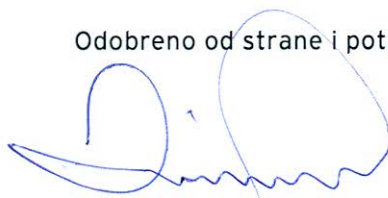
IZVJEŠTAJ O UKUPNOM OSTALOM REZULTATU
od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
 (Iznosi u hiljadama EUR)

	Napomena	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Neto profit		<u>7,791</u>	<u>6,310</u>
Ukupni ostali rezultat			
Nerealizovani neto dobitak / (gubitak) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, prije oporezivanja		748	(21)
Aktuarski dobitak / gubitak po osnovu dugoročnih naknada zaposlenima		(69)	(84)
Porez na prihod po osnovu stavki ukupnog ostalog rezultata		<u>(62)</u>	<u>9</u>
Ukupan ostali rezultat za tekuću godinu		<u>617</u>	<u>(96)</u>
UKUPAN OSTALI REZULTAT		<u>8,408</u>	<u>6,214</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 10. marta 2017. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Societe Generale banka Montenegro A.D., Podgorica:

Miroslav Hiršl
Glavni izvršni direktor

Ratka Glumac
Direktor Odjeljenja računovodstva

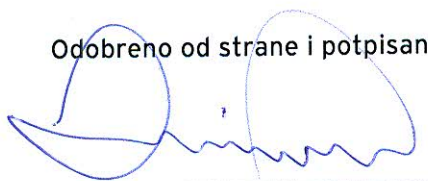
BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2016. godine
(U hiljadama EUR)

	Napomene	31. decembra 2016.	31. decembra 2015.
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3.5, 13	76,232	59,300
Kredit i potraživanja od banaka	3.5, 14	13,716	17,154
Kredit i potraživanja od klijenata	3.6.1, 15	302,963	300,771
Sredstva namijenjena prodaji	16	1,264	474
Investicione hartije od vrijednosti			
- raspoložive za prodaju	3.6.4, 17a	35,353	34,969
- koje se drže do dospelja	3.6.3, 17b	7,576	10,377
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.8, 3.9, 18	10,578	10,997
Nematerijalna sredstva	19	410	187
Odložena poreska sredstva	12c	69	19
Ostala finansijska potraživanja		451	428
Ostala poslovna potraživanja	20	1,606	1,415
UKUPNA SREDSTVA		450,218	436,091
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	21	347,738	336,531
Pozajmljena sredstva od banaka	22	-	9,015
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	22	39,455	35,807
Rezerve	23	3,158	2,248
Tekuće poreske obaveze	12a	743	636
Odložene poreske obaveze	12d	118	144
Ostale obaveze	24	3,193	2,174
UKUPNE OBAVEZE		394,405	386,555
KAPITAL			
Akcijski kapital	25	24,731	24,731
Neraspoređena dobit		17,128	13,688
Dobit tekuće godine		7,791	6,310
Ostale rezerve		6,163	4,807
UKUPAN KAPITAL		55,813	49,536
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		450,218	436,091
VANBILANSNA EVIDENCIJA	27	832,013	2,253,388

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 10. marta 2017. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Societe Generale banka Montenegro A.D., Podgorica:

Miroslav Hiršl
Glavni Izvršni direktor

Ratka Glumac
Direktor Odjeljenja računovodstva

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(U hiljadama EUR)

	Akcijski kapital	Neraspoređena dobit	Dobit tekuće godine	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje, 1. januar 2015. godine	24,731	10,222	5,714	4,469	45,136
Efekti svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	(19)	(19)
Efekti procjene vrijednosti osnovnih sredstava - umjetnička djela	-	-	-	29	29
Besplatne akcije zaposlenima	-	-	-	61	61
Aktuarski dobiti/gubici u skladu sa MRS 19	-	-	-	(84)	(84)
Odloženi porez na aktuarske dobitke	-	-	-	8	8
Opšte rezerve za kreditne rizike MRS 39 - Regulatorne rezerve	-	738	-	(738)	-
Prenos dobitka iz prethodne godine	-	(1,081)	-	1,081	-
Raspodjela dobiti kroz dividende	-	3,809	(3,809)	-	-
Dobit tekuće godine	-	-	(1,905)	-	(1,905)
			6,310	-	6,310
Stanje, 31. decembar 2015. godine	24,731	13,688	6,310	4,807	49,536
Stanje, 1. januar 2016. godine	24,731	13,688	6,310	4,807	49,536
Efekti svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	680	680
Efekti procjene vrijednosti osnovnih sredstava - umjetnička djela	-	-	-	-	-
Besplatne akcije zaposlenima	-	-	-	(28)	(28)
Aktuarski dobiti/gubici u skladu sa MRS 19	-	-	-	(69)	(69)
Odloženi porez na aktuarske dobitke	-	-	-	6	6
Opšte rezerve za kreditne rizike MRS 39 - Regulatorne rezerve	-	-	-	-	-
Prenos dobitka iz prethodne godine	-	(767)	-	767	-
Raspodjela dobiti kroz dividende	-	4,207	(4,207)	-	-
Dobit tekuće godine	-	-	(2,103)	-	(2,103)
			7,791	-	7,791
Stanje, 31. decembar 2016. godine	24,731	17,128	7,791	6,163	55,813

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 10. marta 2017. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Societe Generale banka Montenegro A.D., Podgorica:

Miroslav Hiršl
Glavni Izvršni direktor

Ratka Glumac
Direktor Odjeljenja računovodstva

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(U hiljadama EUR)

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	23,797	25,030
Odlivi po osnovu kamata i slični rashodi	(4,052)	(5,501)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	8,184	6,286
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(4,019)	(3,334)
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače	(10,899)	(11,558)
Smanjenje kredita i ostale aktive	(6,739)	(29,592)
Prilivi po osnovu depozita	12,636	38,884
Plaćeni porezi	(604)	(566)
Ostali prilivi/odlivi	(29)	114
Neto prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>18,275</u>	<u>19,763</u>
GOTOVINSKI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Kupovina nekretnina i opreme	(545)	(822)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(350)	(136)
Kupovina / prodaja državnih zapisa i obveznica	3,313	(14,359)
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine	32	92
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>2,450</u>	<u>(15,225)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Povećanje/(smanjenje) pozajmljenih sredstava	(5,376)	11,736
Odlivi po osnovu isplaćene dividende	(2,097)	(1,898)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(7,473)</u>	<u>9,838</u>
Efekat kursnih razlika na gotovinu i gotovinske ekvivalente	242	317
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	<u>13,252</u>	<u>14,376</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	<u>76,454</u>	<u>61,761</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (napomena 13 i 14)	<u>89,948</u>	<u>76,454</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 10. marta 2017. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica:

Miroslav Hiršl
Glavni Izvršni direktor

Ratka Glumac
Direktor Odjeljenja računovodstva

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Podgorička banka AD, Podgorica je nastala izdvajanjem iz sistema Montenegrobanke DD, Podgorica u toku 1992. godine. Centralna banka Crne Gore je 21. novembra 2001. godine izdala odobrenje za dalji rad Banke Rješenjem br. 27.

Nakon sprovedenog procesa privatizacije u 2005. godini, većinski vlasnik je Societe Generale, Pariz, Francuska. Banka je dana 26. septembra 2006. godine upisana u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000880/019, kao Podgorička banka Societe Generale Group AD, Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0000880/41 dana 7. maja 2012. godine Banka je upisana u Centralni registar Privrednog suda kao Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica (u daljem tekstu Banka).

Aktivnost Banke uključuje kreditne, depozitne i garancijske poslove, faktoring, kao i poslove platnog prometa sa inostranstvom, depo poslove, usluge čuvanja u sefovima, izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata (uključujući kreditne kartice, putne i bankarske čekove). Pored osnovne djelatnosti, Banka od 2014. godine obavlja i poslove zastupanja u osiguranju, u skladu sa odobrenjem od Agencije za nadzor osiguranja i Centralne banke Crne Gore.

Sjedište Banke je u Podgorici, Bulevar Revolucije br. 17.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banku čini Centrala sa sjedištem u Podgorici i 20 ekspozitura na teritoriji Crne Gore.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka ima 298 zaposlenih radnika (31. decembra 2015. godine: 293 zaposlenih).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG”, br. 052/16) koji podrazumijevaju primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI), kao i Zakonom o bankama („Sl. list CG” br. 17/08, 44/10; 40/11) i odlukama Centralne banke Crne Gore koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG”, br. 15/12 i 18/13).

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izvještaja Banka je primijenila politike koje su u skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, ali koji se u dijelu evidentiranja potraživanja za koje su se stekli uslovi za isključivanje iz bilansa Banke i formatu prezentacije finansijskih izvještaja, razlikuju od zahtjeva MSFI i MRS primjenljivih na dan 31. decembra 2016. godine.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Finansijski izvještaji Banke su sastavljeni po principu stalnosti poslovanja.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna i izvještajna valuta Banke je euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

U daljem tekstu navedene su ključne procjene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrijednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

- Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Banka procjenjuje, na svaki izvještajni datum, da li postoji objektivni dokaz da je vrijednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvrijeđena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvrijeđena i gubici po osnovu obezvrijeđenja se priznaju samo ako postoje objektivni dokazi o obezvrijeđenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procijenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procijenjena.

Ovi dokazi mogu da uključe dostupne podatke koji ukazuju na to da je nastala nepovoljna promjena u statusu zajmoprimca u Banci, u pogledu plaćanja obaveza prema Banci ili nacionalnim/lokalnim ekonomskim uslovima koji su u korelaciji sa neizvršenjima obaveza.

Kada je riječ o procjeni gubitaka zbog umanjenja kredita, Banka vrši pregled kreditnog portfolia kvartalno u cilju procjene umanjenja njihove vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.2. Korišćenje procjenjivanja (nastavak)

- Rezervisanje za otpremnine

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primjenom aktuarske procjene. Aktuarska procjena uključuje procjenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvjesnosti utiču na ishod procjene. Dodatne informacije objelodanjene su u Napomeni 23 uz finansijske izveštaje.

- Rezervisanja za sudske sporove

Banka je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rješavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka rutinski procjenjuje vjerovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose vjerovatnih ili razumnih procjena gubitaka.

Razumne procjene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obavještenja, poravnanja, procjene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rješavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanja za sudske sporove se formira kada je vjerovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano procijeniti pažljivom analizom (Napomena 29). Potrebno rezervisanje se može promijeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Potencijalne obaveze, kao i stavke koje ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se objelodanjuju, osim ako je vjerovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

- Obaveze po osnovu poreza

Poreski zakoni Crne Gore se često različito tumače i predmet su čestih izmjena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Banke. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrijednosti, kamatonosne finansijske instrumente raspoložive za prodaju i finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, prihodi ili rashodi od kamata se priznaju po efektivnoj kamatnoj stopi, koja precizno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vijek finansijskog instrumenta ili kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje gotovinske tokove razmatrajući sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata (npr. opcije avansnih plaćanja), ali ne razmatra buduće gubitke po osnovu kreditnog rizika. Kalkulacije uključuju sve naknade i provizije plaćene ili primljene između ugovorenih strana koje su integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i svih drugih premija ili popusta.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija se utvrđuju u trenutku dospjeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada za odobravanje kredita i garancija obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Lizing

Lizing Banke je klasifikovan kao operativni lizing. Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 80/04, 40/08, 86/09, 14/12, 61/13 i 55/16). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi 10. do 20. za usklađivanje rashoda) i Odlukom o kontnom okviru za banke Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG” br. 55/12).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primjenom poreske stope koja će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih na datum bilansa stanja.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira na teret, odnosno u korist kapitala.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.5. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva u blagajnama (EUR i deviznim), sredstva kod Centralne banke Crne Gore i drugih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti**

Finansijski instrument je svaki ugovor po osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo za jednu ugovornu stranu, a finansijska obaveza ili instrument kapitala za drugu ugovornu stranu.

Banka priznaje finansijsko sredstvo u svom bilansu stanja samo kada ona postane jedna od strana u ugovornim odredbama instrumenata. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava koja zahtjeva prenos sredstava, u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja, tj. na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo.

Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom inicijalnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika. Finansijski instrumenti se prilikom inicijalnog priznavanja vrednuju po fer vrednosti korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev u slučaju hartija od vrijednosti i drugih plasmana kojima se trguje.

Banka klasifikuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja, finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća.

3.6.1. Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata koja nijesu kotirana na aktivnom tržištu.

Kredit i plasmani bankama i komitentima odobreni od strane Banke evidentiraju se u bilansu stanja od momenta prenosa sredstava korisniku kredita. Svi kredit i pozajmice se inicijalno priznaju po fer vrijednosti.

Na dan bilansa stanja kredit su iskazani po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja i direktan otpis.

3.6.2. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Ova kategorija uključuje finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promjena cijena istih. Derivati se vode po fer vrijednosti osim ako se ne odrede da su zaštitni instrumenti (hedžing). Odabrana klasifikacija se ne mijenja pri naknadnom vrjednovanju.

Kupovina i prodaja finansijskih sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha se priznaje po fer vrijednosti na datum trgovine (prodaje), tj. na dan kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstva. Naknadno odmjeravanje ovih sredstva se vrši po fer vrijednosti bez bilo kakvog umanjenja za troškove transakcije koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja.

Dobitak ili gubitak koji se javlja usled promjena u fer vrijednosti finansijskih sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha se priznaju kao prihod ili rashod u periodu u kom su nastali.

3.6.3. Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospeljećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeljeća.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća evidentiraju se po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrijednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvrjeđenja. Amortizovana vrijednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini u toku perioda dospeljeća. Iznos gubitka usled obezvrjeđenja hartija od vrijednosti koje se drže do dospeljeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti ulaganja i sadašnje vrijednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)****3.6.4. Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju**

Hartije od vrijednosti koje su namenjene da se drže na neodređeni vremenski period, a koje mogu biti prodane usled potrebe za obezbjeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cijena kapitala, klasifikuju se kao "hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju".

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti.

Učešća u kapitalu koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se vrijednost ne može pouzdano utvrditi vrjednuju se po nabavnoj vrijednosti. Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude.

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije obezvrijeđena. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe, ili kada im se umanjuje vrijednost, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspjeha. Za procijenjene iznose rizika da plasmani u učešća u kapitalu i ostale hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju neće biti naplaćeni, Banka vrši ispravku vrijednosti.

Dividende po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha onda kada subjekat stekne pravo na uplatu.

U slučaju finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, Banka procijenjuje na pojedinačnoj osnovi da li postoje objektivni dokazi o obezvrjeđenju, na osnovu istih kriterijuma koji važe za finansijska sredstva koja se vrjednuju po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti. Takođe, proknjiženi iznos ispravke predstavlja kumulativni gubitak vrjednovan kao razlika između amortizovane vrijednosti i tekuće fer vrijednosti, umanjeno za eventualne gubitke usled obezvrjeđenja prethodno priznate u bilansu uspjeha. U slučaju instrumenata kapitala raspoloživih za prodaju, objektivnim dokazom se smatra i "značajan" ili "prolongiran" pad fer vrijednosti instrumenta kapitala ispod nabavne vrijednosti. Ukoliko postoji dokaz o obezvrjeđenju, kumulativni gubitak, vrjednovan kao razlika nabavne vrijednosti i trenutne fer vrijednosti, umanjeno za eventualne gubitke usled obezvrjeđenja prethodno priznate u bilansu uspjeha, se prenosi iz kapitala u bilans uspjeha, dok se porast fer vrijednosti nakon obezvrjeđenja evidentira direktno kroz kapital.

3.6.5. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza*Finansijska sredstva*

Finansijsko sredstvo (ili dio finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je:

- došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili
- Banka prenijela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; i
- Banka ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenijela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenijela kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenijela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je zaključila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenijela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj mjeri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstava. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrijednosti sredstava ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti od toga koji iznos je niži.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.5. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

Takođe, u skladu sa propisima Centralne Banke Crne Gore potraživanja se iz bilansa banke prenose u internu evidenciju ako banka u postupku naplate potraživanja ocijeni da vrijednost potraživanja mjerena po amortizacionoj vrijednosti neće biti nadoknađena i da su ispunjeni uslovi za prestanak priznavanja finansijskog sredstva, što uključuje i sljedeće slučajeve:

- 1) za neobezbijeđeno potraživanje:
 - kada je nad dužnikom otvoren stečajni postupak koji traje duže od jedne godine, ili
 - ako dužnik kasni sa plaćanjem duže od dvije godine;
- 2) za obezbijeđeno potraživanje, kada dužnik kasni sa plaćanjem duže od četiri godine, odnosno ako banka u tom periodu nije primila nijednu uplatu od realizacije kolaterala.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamijenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu, ali pod značajno promijenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmijenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku i način utvrđivanja rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine: krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

U skladu sa važećom Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13), Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, najmanje jednom kvartalno, vrši procjenu obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke), kao i da te stavke klasifikuje u odgovarajuću klasifikacionu grupu, u skladu sa pomenutom Odlukom. Takođe, Banka je dužna da utvrdi metodologiju za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MRS 39.

Za svrhe obračuna ispravke vrijednosti kreditnih potraživanja, Banka primjenjuje Metodologiju za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama koja je usaglašena sa metodologijom Societe Generale Grupe.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)

Metodologijom se utvrđuju:

- 1) kriterijumi za identifikaciju potraživanja za koje se procjena iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki vrši na pojedinačnoj osnovi;
- 2) postupci za procjenu iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, kao i obaveze i odgovornosti u tom procesu;
- 3) metodi i tehnike koje banka koristi za procjenu na pojedinačnoj i grupnoj osnovi;
- 4) kriterijumi razvrstavanja potraživanja u grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama za potrebe procjene na grupnoj osnovi.

Banka na kvartalnoj osnovi procjenjuje da li postoji objektivni razlog za obezvrjeđivanje izloženosti ili grupe izloženosti. Ako Banka procijeni da se desio događaj koji negativno utiče na očekivane novčane tokove, izloženost se reklasifikuje iz zdravih u loše kredite/izloženosti.

Objektivnim dokazom o obezvrjeđenju stavki bilansne aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, smatraju se podaci o jednom ili više nastalih događaja koji negativno utiču na sposobnost dužnika da uredno izvršava svoje obaveze prema banci.

Pri obračunavanju iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, banka može da uzme u obzir i novčane tokove po osnovu realizacije kolaterala i troškova koji su vezani za njegovu realizaciju.

Procjenu obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki za pojedinačno značajna potraživanja, banka je dužna da vrši na pojedinačnoj osnovi. Pojedinačno značajnim potraživanjem, smatra se ukupna bruto izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja je veća od EUR 50 hiljada.

Osim izdvajanja rezervacija za portfolio u kašnjenju (default-ni portfolio), odnosno, u slučajevima kada postoji objektivni razlog obezvrjeđenja ili vjerovatnog gubitka, Banka je uvela obezvrjeđenje na grupnoj osnovi za kreditni portfolio fizičkih lica koji nije u kašnjenju, odnosno za zdravi portfolio (uključujući i portfolio sa 0 dana kašnjenja) što je za posljedicu imalo uticaj na bilans uspjeha 2015. godine u iznosu EUR 1,129 hiljade što je predstavljalo promjenu računovodstvene procjene. Pored navedenog, Banka je izvršila promjenu računovodstvene procjene i u 2016. godini uvođenjem obezvrjeđenja na grupnoj osnovi za portfolio pravnih lica, koji nije u kašnjenju, odnosno za zdravi portfolio (uključujući i portfolio sa 0 dana kašnjenja) odnosno rezervisanja za vanbilansu evidenciju, što je za posljedicu imalo ukupan uticaj na bilans uspjeha 2016. godine u iznosu EUR 3,140 hiljade.

Smatra se da postoji objektivni dokaz o obezvrjeđenju ako:

- finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju;
- postoje podaci o neizmirenju obaveza, o učestalom kašnjenju u otplati glavnice i/ili kamate, ili o neispunjavanju drugih ugovornih obaveza, preko 90 dana, bez izgleda za skorou naplatu (za javna preduzeća, regionalne i lokalne samouprave dani kašnjenja mogu biti i do 180 dana); ili
- postane izvjesno da će nad dužnikom biti pokrenut stečajni postupak, postupak reorganizacije ili drugi slični postupak.

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak po osnovu obezvrjeđenja kredita i potraživanja, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti iskazanog iznosa sredstava i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova (isključujući buduće kreditne gubitke koji još nisu nastali) koji su diskontovani po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva. Iskazani iznos sredstva se umanjuje kroz račun ispravke vrijednosti i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)**

Banka na datum obračuna obezvrjeđenja sve kredite kod kojih postoje neizmirena potraživanja po osnovu kamate starija od 90 dana, klasifikuje u kategoriju potraživanja za koju se svaki naredni obračun kamate knjiži kroz internu evidenciju banke i ne utiče na bilansne pozicije potraživanja i prihoda od kamate. Ova potraživanja se priznaju u prihode samo po osnovu naplate od klijenta.

Za potrebe kolektivnog vrednovanja obezvrjeđenja, krediti se grupišu prema sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Te karakteristike su relevantne za procjenu budućih novčanih tokova za grupe takvih sredstava jer su indikativne za sposobnost dužnika da plate sve dospjele iznose prema uslovima ugovora za sredstva koja se vrednuju.

Budući novčani tokovi u grupi finansijskih sredstava koja se kolektivno procjenjuje zbog umanjena vrijednosti se procjenjuju na osnovu ranijeg iskustva sa gubicima po osnovu sredstava sa karakteristikama kreditnog rizika koje su slične onima u grupi. Ranije iskustvo sa gubicima se koriguje na osnovu tekućih uočljivih podataka tako da odražava efekte tekućih uslova koji nisu uticali na period u kojem se ranije iskustvo sa gubicima zasniva i uklanjanja efekata uslova u ranijem periodu koji trenutno ne postoje.

MSFI 9: Finansijski instrumenti (IASB datum stupanja na snagu: 1. januar 2018. godine)

MSFI 9 je izdat u julu 2015. godine i primjenjuju se za godine počev od 1. januara 2018. godine, pa na dalje. MSFI se osvrće na tri glavna dijela računovodstva finansijskih instrumenata: klasifikacija i mjerenje, umanjene vrijednosti i računovodstvo zaštite.

Tokom 2016. godine, Banka je angažovana na razvoju glavnih poslovnih koncepata, politika, procedura, procesa i sistema, kako bi se pripremila za prelaz na MSFI 9 na dan 1. januara 2018. godine. Kao rezultat navedenog, Banka mjeri potencijalne finansijske efekte, kako bi pravovremeno mogla preći iz faze razvoja na fazu implementacije.

Na osnovu navedenog, Banka ne očekuje da će ovaj standard imati značajan uticaj na Bilans stanja i metode mjerenja finansijskih instrumenata. Na području klasifikacije i mjerenja, Banka nije utvrdila značajan rizik da bi dio svog kreditnog portfelja morala da mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, s obzirom na ugovorne karakteristike novčanog toka (SPPI test). Uticaj na umanjene vrijednosti će se analizirati. Takođe, Banka očekuje da će se struktura finansijskih izvještaja (glavne komponente i napomene) morati prilagoditi, posebno u svjetlu novih zahtjeva za izvještavanjem i objelodanjanjem u skladu sa MSFI 7, na koje utiče implementacija MSFI 9. Prilagođavanja će se vršiti u skladu sa zahtjevima Centralne Banke Crne Gore.

3.7.1. Rezervisanja u skladu sa odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13), krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene;
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) - sa podgrupama B1 i B2, u koje se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate;
- kategorija C (substandardna aktiva) - sa podgrupama C1 i C2 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu;
- kategorija D (sumnjiva aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna;
- kategorija E (gubitak) - u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)

3.7.1. Rezervisanja u skladu sa odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama (nastavak)

Na osnovu urađene klasifikacije za stavke bilansne aktive i vanbilansne stavke, na mjesečnom nivou, Banka obračunava rezervacije za potencijalne gubitke, primjenom procenata iz sljedeće tabele:

Kategorija rizika	%	Dani kašnjenja
rezervisanja		
A	-	<30
B1	2	31-60
B2	7	61-90
C1	20	91-150
C2	40	151-270
D	70	271-365
E	100	>365

Banka je dužna da utvrđuje razliku između iznosa rezervacija za potencijalne gubitke, obračunatog u skladu sa gore navedenom tabelom i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, izračunatog u skladu sa odredbama Odluke kojima se propisuje način vrednovanja stavki aktive primjenom MRS.

Positivna razlika između obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravki vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, predstavlja potrebne rezerve za procijenjene gubitke.

Banka je dužna da pri usvajanju godišnjeg računa, iz ostvarene dobiti u tekućoj godini ili neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, prenese na račun rezervi za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu iznos koji odgovara potrebnoj rezervi za procijenjene gubitke.

3.8. Poslovni prostori, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja

Poslovni prostori, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja iskazani su na dan 31. decembra 2015. godine po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, sva fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja, izuzev umjetničkih djela koja su vrednovana po fer vrijednosti, se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrijednosti sredstava. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, umjetnička djela se iskazuju po fer vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrijednosti sredstava. Revalorizacija rezerve se priznaju u kapitalu kao revalorizacija rezerve. Međutim, uvećanje vrijednosti se priznaje u bilansu uspjeha do iznosa umanjena vrijednosti istog sredstva koje je prethodno priznato u bilansu uspjeha. Umanjenje vrijednosti se priznaje u bilansu uspjeha izuzev u dijelu kojim se umanjuje iznos postojeće revalorizacije rezerve formirane za to sredstvo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Poslovni prostori, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja (nastavak)

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost poslovnih prostora, ostale fiksne aktive i nematerijalnih ulaganja primjenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja:

	Stopa u %
Nekretnine	3.3
Kompjuterska oprema	25.0
Bankomati	16.67
Namještaj i druga oprema	15.0
Klimatizacioni sistem	10.0
Vozila	15.0
Nematerijalna ulaganja	20.0-30.0

Obračun amortizacije počinje kada se sredstva stave u upotrebu. Amortizacija se ne obračunava na umjetnička djela. Amortizacija na ulaganja u adaptaciju zakupljenih poslovnih prostora se obračunava u skladu sa rokom trajanja ugovora o zakupu.

U skladu sa članom 13 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG” br. 80/04, 40/08, 86/09 i 14/12) vrijednost građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, odnosno opreme i aplikativnih softvera primjenom regresivnog metoda za cijeli period, bez obzira na datum aktivacije. Građevinski objekti pripadaju grupi I na koju se primjenjuje stopa od 5%, dok su ostala sredstva, oprema i aplikativni softveri, raspoređeni u grupe od II do V, na koje se primjenjuju stope od 15% do 30%.

3.9. Ispravka vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrijednosti po kojima je prikazana nematerijalna i materijalna imovina Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrijeđeno, nadoknadiv iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrijednosti.

Gubitak po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti imovine priznaje se kao rashod tekućeg perioda i iskazuje se u okviru ostalih poslovnih rashoda. Ako naknadno dođe do situacije da gubitak zbog obezvrjeđenja priznat u ranijim godinama ne postoji ili se smanjio, vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njegovoj naknadivoj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrjeđivanja sredstava.

3.10. Rezervisanja za potencijalne obaveze

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima važeću zakonsku ili izvedenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada postoji velika vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv sredstava i kada je iznos obaveza pouzdano procijenjen.

Rezervisanje se odmjerava po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primjenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca.

Rezervisanja se razmatraju na datum svakog Bilansa stanja i prilagođavaju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv sredstava koji predstavlja ekonomske koristi biti potreban za namirenje date obaveze, rezervisanje se ukida preko Bilansa uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Naknade zaposlenima

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa Kolektivnim ugovorom, Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 6 prosječnih neto zarada zaposlenih u Banci koja važi u mjesecu u kojem se vrši isplata. Istovremeno, zaposlenom se povodom 10, 20 i 30 godina rada u Banci isplaćuje jubilarne nagrade i to:

- za 10 godina rada - jedna najniža cijena rada u Banci,
- za 20 godina rada - dvije najniže cijene rada u Banci,
- za 30 godina rada - tri najniže cijene rada u Banci.

U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2016. godine izvršeno je rezervisanje za otpremnine i jubilarne nagrade na osnovu procjene iznosa rezervisanja od strane aktuaru iz obračuna za 2016. i 2013. godinu respektivno, koji je pripremljen po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade zaposlenima nakon ispunjenih uslova, korišćenjem metode kreditiranja projektovane jedinice. Aktuarski obračun i izvještaj se generalno priprema svake treće godine, izuzev u slučaju značajnih promjena u aktuarskim pretpostavkama. Rukovodstvo Banke smatra da neangažovanje aktuaru u 2016. godini za potrebe obračuna rezervisanja za jubilarne nagrade, nema materijalno značajnih efekata na finansijske izvještaje u celini s obzirom da nije bilo promjena, koje bi materijalno uticale na iznos rezervisanja za jubilarne nagrade zaposlenih.

3.12. Finansijske obaveze - Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za nastale troškove transakcije. Obaveze za kredite se naknadno iskazuju po amortizovanoj cijeni. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenoj za troškove transakcije) i vrijednosti otplata, priznaju se u bilansu uspjeha u periodu korišćenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.13. Pravična (fer) vrijednost

Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja predviđaju objelodanjivanje pravične (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske izvještaje. Za navedene potrebe, pravična (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih. Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identifikuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i pravične (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata, i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi objelodanjeni u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka. Za iznos identifikovanih procijenjenih rizika da knjigovodstvena vrijednost neće biti realizovana, vrši se ispravka vrijednosti na osnovu odluke rukovodstva Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

4.1. Uvod

Banka je u svome poslovanju izložena različitim rizicima od kojih su najznačajniji:

- kreditni rizik;
- tržišni rizik;
- rizik likvidnosti;
- operativni rizik.

Procedure za upravljanje rizicima su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom i tržišnom riziku o čemu se mjesečno izvještava Odbor direktora. Pored toga, praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima je u nadležnosti Komiteta za upravljanje kreditnim rizikom, Komiteta za operativne rizike i Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

4.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da pojedina potraživanja Banke neće biti potpuno naplaćena pod uslovima pod kojima su prvobitno odobrena, odnosno nemogućnost i/ili nespremnost dužnika da izmiri svoje obaveze u skladu sa odredbama ugovora.

Primarna izloženost Banke kreditnom riziku nastaje putem kredita i plasmana. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnom politikom, usaglašavajući rokove dospjeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namjenom kredita i kreditnom sposobnošću svojih dužnika.

Banka vrši rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, a koji se odnose na gubitke nastale na dan izvještaja o finansijskom položaju. Značajne promjene u privredi, odnosno stanju pojedinih privrednih grana koje čine osnov kreditnog portfolija Banke, mogle bi dovesti do gubitaka koji se razlikuju od gubitaka po osnovu kojih je izvršeno rezervisanje na dan izvještaja o finansijskom položaju. Stoga rukovodstvo Banke oprezno upravlja izloženošću kreditnom riziku.

4.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Banka upravlja preuzetim kreditnim rizikom tako što određuje limite u odnosu na velike kredite, pojedinačne korisnike kredita i povezana lica. Pomenuti rizici se kontinuirano prate i predmet su stalne kontrole.

U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita je predmet kontinuiranog praćenja.

Upravljanje izloženošću kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu u skladu sa zahtjevima. Garancije i aktivirani akreditivi predstavljaju neopozive garancije Banke da će izvršiti plaćanje u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećim stranama, i stoga nose kreditni rizik. Dokumentarni i komercijalni akreditivi – koji predstavljaju pismenu izjavu o obavezi Banke preuzetoj u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlašćenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima – su obezbijeđeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.2. Rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti u skladu sa MRS 39

Za potrebe finansijskog izvještavanja, Banka primjenjuje model nastalog gubitka za obračun rashoda po osnovu obezvrjeđenja finansijske imovine. Gubici se priznaju samo onda kada postoji dokaz o specifičnom događaju koji je izazvao gubitak. Takvi događaji uključuju sledeće:

- kršenje ugovora, uključujući kašnjenje u plaćanju,
- davanje posebnih pogodnosti usled finansijskih poteškoća dužnika,
- izvjesno je da će nad dužnikom biti pokrenut stečajni postupak, postupak reorganizacije ili drugi slični postupak,
- i druge slične događaje koji ukazuju da je došlo do smanjenja očekivanih novčanih priliva.
- Banka prenijela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; i
- Banka ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenijela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenijela kontrolu nad njim.

Ukoliko Banka procijeni da se desio događaj koji negativno utiče na očekivane novčane tokove, izloženost se reklasifikuje iz zdravih u loše kredite/izloženosti. Banka je dužna da najmanje tromjesečno procjenjuje kvalitet aktive, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz o obezvrjeđenju stavki bilansne aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki.

U napomeni 3.7. dato je više informacija o politici ispravke vrednosti finansijske imovine i formiranja rezervisanja za vanbilansne stavke.

4.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

	<u>31.12.2016.</u>	<u>U hiljadama 31.12.2015.</u>
Bilansne stavke		
Kreditni i potraživanja od banaka	13,716	17,154
Kreditni i potraživanja od klijenata	321,192	316,297
Kamatna potraživanja i vremenska razgraničenja kamata	3,288	3,469
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	35,353	34,969
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća	7,576	10,377
Ostala finansijska potraživanja	588	629
Ostala poslovna potraživanja	126	55
	<u>381,839</u>	<u>382,950</u>
Vanbilansne stavke		
Finansijske garancije	35,348	39,037
Činidbene garancije	21,059	14,958
Nepokriveni akreditivi	2,115	1,902
Nepovučene kreditne linije	61,860	42,901
	<u>120,383</u>	<u>98,798</u>
Ukupna izloženost kreditnom riziku	<u>502,222</u>	<u>481,748</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku se djelimično kontroliše pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica.

Tipovi instrumenata obezbjeđenja su:

- depoziti;
- pravo zaloge na industrijskim mašinama, hartijama od vrijednosti, zalihama, potraživanjima i vozilima;
- hipoteke na nepokretnostima i fiducijarni prenos vlasništva;
- mjenice;
- ovlašćenja;
- administrativne zabrane;
- žiranti i
- polise osiguranja.

4.2.4. Krediti i plasmani

Kreditni i plasmani su prikazani u narednim tabelama:

	U hiljadama EUR					
	Neobezvri -jedeni nedospjeli	Neobezvri-jedeni dospjeli	Poje-dinačno procije-njeni	Ukupno, bruto	Ukupna ispravka vrijednosti	Ukupno, neto
31.dec 2016. godine						
Stambeni krediti	53,366	16	1,010	54,392	(705)	53,687
Potrošački krediti	92,183	2,097	1,833	96,113	(2,069)	94,044
Kreditne kartice	1,031	564	154	1,749	(156)	1,593
Namjenski krediti	26,928	34	1,890	28,852	(1,424)	27,428
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	462	2	22	486	(24)	462
Kreditni malim preduzećima	23,382	336	4,439	28,157	(4,233)	23,924
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	76,933	724	14,587	92,244	(10,878)	81,366
Kreditni Vladi i opštinama	18,019	34	16	18,069	(226)	17,843
Ostali plasmani	1,130	0	0	1,130	(9)	1,121
	293,434	3,807	23,951	321,192	(19,724)	301,468

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

	U hiljadama EUR					
	Neobezvri- jedeni nedospjeli	Neobezvri- jedeni dospjeli	Pojedinačno procije-njeni	Ukupno, bruto	Ukupna ispravka vrijednosti	Ukupno, neto
31.dec 2015. godine						
Stambeni krediti	38,079	76	264	38,419	(507)	37,912
Potrošački krediti	82,806	837	0	83,643	(1,697)	81,946
Kreditne kartice	1,790	2,371	0	4,161	(263)	3,898
Namjenski krediti hipotekom	29,627 578	489 6	61 -	30,177 584	(1,441) (11)	28,736 573
Kreditni malim preduzećima	21,795	1,441	3,545	26,781	(3,190)	23,591
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	81,366	994	23,427	105,787	(10,054)	95,733
Kreditni Vladi i opštinama	22,797	-	-	22,797	-	22,797
Ostali plasmani	3,932	16	-	3,948	-	3,948
	282,770	6,230	27,297	316,297	(17,163)	299,134

Kreditni i avansi koji nisu ni dospjeli niti obezvrijeđeni u 2016. i 2015. godini su svrstani u dobru aktivu.

a) Dospjeli neobezvrijeđeni krediti i plasmani

	U hiljadama EUR							Ukupno
	Do 30 dana kašnjenje	Od 31 do 60 dana kašnjenje	Od 61 do 90 dana kašnjenje	Od 91 do 180 dana kašnjenje	Od 181 do 365 dana kašnjenje	Od 1 do 5 godina kašnjenje	Preko 5 godina kašnjenje	
31.dec 2016. godine								
Stambeni krediti	11	4	1	-	-	-	-	16
Potrošački krediti	2,040	40	17	-	-	-	-	2,097
Kreditne kartice	485	44	35	-	-	-	-	564
Namjenski krediti	21	8	5	-	-	-	-	34
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	1	1	0	-	-	-	-	2
Kreditni mikro i malim preduzećima	151	113	72	-	-	-	-	336
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	509	103	112	-	-	-	-	724
Kreditni Vladi i opštinama	34	-	0	-	-	-	-	34
Ostali plasmani	-	-	-	-	-	-	-	-
	3,252	313	242	-	-	-	-	3,807

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

a) Dospjeli neobezvrijeđeni krediti i plasmani (nastavak)

	Do 30 dana kašnjenje	OD 31 do 60 dana kašnjenje	Od 61 do 90 dana kašnjenje	Od 91 do 180 dana kašnjenje	Od 181 do 365 dana kašnjenje	Od 1 do 5 godina kašnjenje	Preko 5 godina kašnjenje	Ukupno
31.dec 2015. godine								
Stambeni krediti	7	5	3	6	19	36	-	76
Potrošački krediti	45	22	15	34	74	647	-	837
Kreditne kartice	2,320	40	11	-	-	-	-	2,371
Namjenski krediti	25	18	10	18	36	382	-	489
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	1	1	-	-	-	4	-	6
Kreditni mikro i malim preduzećima	238	144	66	115	204	674	-	1,441
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	378	445	127	2	-	42	-	994
Kreditni Vladi i opštinama	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostali plasmani	16	-	-	-	-	-	-	16
	3,030	675	232	175	333	1,785	0	6,230

b) Fer vrijednost sredstava obezbjeđenja

	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Ukupno do visine plasmana koji su obezbijedjeni tim sredstvima		
Depoziti	1,237	2,276
Zaloga	1,587	8,922
Hipoteke	145,795	162,752
Garancije	21,205	19,949
Ukupno	169,824	193,899
Neobezvrijeđeni prikazani do visine plasmana koji su obezbijedjeni tim sredstvima		
Depoziti	1,236	2,275
Zaloga	1,509	7,734
Hipoteke	129,618	136,613
Garancije	21,205	19,949
Ukupno	153,568	166,571

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

Obezvrijeđeni prikazani do visine plasmana koji su obezbijedeni tim sredstvima	31. decembar 2016.	U hiljadama EUR 31. decembar 2015.
Depoziti	1	1
Zaloga	78	1,188
Hipoteke	16,177	26,139
Garancije	-	-
Ukupno	16,256	27,328

Banka kao predmet hipoteke uzima nepokretnosti čija vrijednost, po procjeni ovlašćenih procjenitelja, uobičajeno treba biti veća minimum 25% od iznosa plasmana, osim ako pojedinim odlukama nije definisano drugačije. Nekretnine koje se uzimaju kao kolateral su stambeni prostori, porodične stambene zgrade, poslovni objekti, poslovni prostori i zemljište zavisno od lokacije i njegove buduće

c) Restruktuirani krediti i plasmani

Banka je zajmoprimcu restrukturirala kredit ako je, zbog pogoršanja dužnikove kreditne sposobnosti:

- a. produžila rok otplate za glavnice ili kamatu,
- b. smanjila kamatnu stopu na odobreni kredit,
- c. smanjila iznos duga, glavnice ili kamate ili
- d. napravila druge slične pogodnosti koje olakšavaju finansijsku poziciju zajmoprimca.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu zajmoprimca i procjenjuje mogućnosti zajmoprimca, nakon restrukturiranja kredita, da ostvari novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate kredita.

Banka na 31.12.2016. godine ima EUR 10,280 hiljada restrukturiranih kredita (2015: EUR 21,608 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

d) Geografska koncentracija

Geografska koncentracija izloženosti Banke kreditnom riziku, bez umanjenja za ispravku vrijednosti, je prikazana u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR				Ukupno
	Crna Gora	Evropska Unija i Švajcarska	SAD i Kanada	Ostalo	
Kreditni i potraživanja od banaka	-	10,189	3,521		13,716
Kreditni i potraživanja od klijenata	321,143	25	-	24	321,192
Kamatna potraživanja i vremenska razgraničenja kamata	3,288	-	-	-	3,288
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	35,338	-	-	15	35,353
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	7,576	-	-	-	7,576
Ostala finansijska potraživanja	588	-	-	-	588
Ostala poslovna potraživanja	126	-	-	-	126
31. decembar 2016. godine	368,059	10,214	3,521	39	381,839
31. decembar 2015. godine	365,745	13,936	3,245	24	382,950

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

e) Industrijska koncentracija

Koncentracija po djelatnostima izloženosti Banke kreditnom riziku, bez umanjena za ispravku vrijednosti je prikazana u sljedećoj tabeli:

	Finansije	Transport, saobraćaj i tele- komunikacije	Usluge, turizam i ugostiteljstvo	Trgovina	Grade- vinarstvo	Ruda- rstvo	Admini- stracija	Saobraćaj i skladištenje	Poljopri- vreda, lov i ribolov	Proizv- odnja	Ostalo	Fizička lica	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka	13,716	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,716
Kreditni i potraživanja od klijenata	6,277	2,211	5,043	61,139	14,943	4,315	19,509	2,932	6,965	12,035	4,385	181,438	321,192
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	150	-	1	-	-	-	32,969	-	-	2,233	-	-	35,353
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	-	-	-	-	-	-	7,576	-	-	-	-	-	7,576
Kamatna potraživanja i vremenska razgraničenja kamata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,288
Ostala finansijska potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	588
Ostala poslovna potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	126
31. decembar 2016. godine	20,143	2,211	5,044	61,139	14,943	4,315	60,054	2,932	6,965	14,268	4,385	181,438	381,839
31. decembar 2015. godine	20,878	4,259	4,395	77,410	12,449	5,252	66,425	999	7,260	13,841	8,899	156,730	382,950

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.5. Vanbilansna evidencija

Ročnost vanbilansnih stavki po kojima je Banka izložena kreditnom riziku je sljedeća:

	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Nepokriveni akreditivi	Ukupno
31. decembar 2016. godine				
Do 1 godine	25,387	18,529	605	44,521
Od 1 do 5 godina	30,944	37,581	290	68,815
Preko 5 godina	5,529	297	-	5,826
	61,860	56,407	895	119,162

	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Nepokriveni akreditivi	Ukupno
31. decembar 2015. godine				
Do 1 godine	33,961	19,037	495	53,493
Od 1 do 5 godina	6,682	33,503	328	40,513
Preko 5 godina	2,258	1,455	-	3,713
	42,901	53,995	823	97,719

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima. Tržišni rizik je rizik da će fer vrijednost ili očekivani budući gotovinski tokovi finansijskih instrumenata fluktuirati, usljed promjena tržišnih varijabli kao što su kamatne stope i devizni kursevi. Tržišni rizici se javljaju u slučaju otvorenih pozicija, a zbog promjene kamatnih stopa, promjene kursa valute i promjene cijena hartija od vrijednosti koji se mijenjaju u skladu sa tržišnim fluktuacijama. Limiti za izloženost tržišnim rizicima su interno propisani i usklađeni sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

4.3.1. Devizni rizik

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

Izloženost riziku od promjena kursa valuta na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	4,003	105	722	126	4,956
Obaveze u devizama	3,993	105	718	83	4,899
Neto otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2016. godine	<u>10</u>	<u>-</u>	<u>4</u>	<u>43</u>	<u>57</u>
- 31. decembra 2015. godine	<u>34</u>	<u>12</u>	<u>42</u>	<u>29</u>	<u>117</u>
% osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2016. godine	<u>0,02%</u>	<u>0,00%</u>	<u>0,01%</u>	<u>0,10%</u>	<u>0,14%</u>
- 31. decembra 2015. godine	<u>0,09%</u>	<u>0,03%</u>	<u>0,11%</u>	<u>0,08%</u>	<u>0,31%</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizik (nastavak)

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik od promjene kamatnih stopa novčanih tokova predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2016. godine:

	U hiljadama EUR		
	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	6,135	70,097	76,232
Kredit i potraživanja od banaka	3,426	10,290	13,716
Kredit i potraživanja od klijenata	321,192	-	321,192
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	32,969	2,384	35,353
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	7,576	-	7,576
Ukupna sredstva	371,298	82,771	454,069
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	312,365	35,373	347,738
Pozajmljena sredstva od banaka (glavnica)	-	-	-
Pozajmljena sredstva od banaka (kamate)	-	-	-
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	39,378	-	39,378
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata (kamate)	-	77	77
Ukupno obaveze	351,743	35,450	387,193
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2016. godine	19,555	47,321	66,876
- 31. decembar 2015. godine	13,392	43,352	56,744

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizik (nastavak)

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2016. godine. Sredstva i obaveze su prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate ili datumu dospijeca u zavisnosti od toga koji je datum raniji:

U hiljadama EUR						
Osjetljiva aktiva	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	9,560					9,560
Kamatonosne hartije od vrijednosti	300	9,371		2,829	26,977	39,477
Kredit i potraživanja od klijenata	142,507	10,582	12,431	38,102	117,570	321,192
Ukupno	152,367	19,953	12,431	40,931	144,547	370,229
% od ukupne kamatonosne aktive	41.15%	5.39%	3.36%	11.06%	39.04%	100%
Osjetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti	186,464	18,485	26,027	62,697	18,692	312,365
Kamatonosne pozajmice	1	2,731	14,517	871	21,258	39,378
Ukupno	186,465	21,216	40,544	63,568	39,950	351,743
% od ukupne kamatonosnih obaveza	53.01%	6.03%	11.53%	18.07%	11.36%	100%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2016. godine	(34,098)	(1,263)	(28,113)	(22,637)	104,597	18,486
- 31. decembra 2015. godine	(5,153)	18,154	(32,879)	(30,671)	63,942	13,392
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2016. godine	(34,098)	(35,361)	(63,474)	(86,111)	18,486	
- 31. decembra 2015. godine	(5,153)	13,001	(19,878)	(50,549)	13,392	

4.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva po razumnoj cijeni i blagovremeno.

4.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospijeca sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima potpuno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospijeca i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka. Dospijeca sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospijecu obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

4.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstava da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti, a na osnovu odgovarajućih modela na bazi istorijskih podataka, kao i razmjenom informacija sa klijentima po pitanju njihovih namjera kada su reoročenja i raskidi ugovora o depozitima u pitanju.

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po očekivanom roku dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	76,232	-	-	-	-	-	76,232
Kredit i potraživanja od Banaka	13,716	-	-	-	-	-	13,716
Kredit i potraživanja od klijenata	13,106	16,438	19,812	50,119	133,071	87,515	320,061
HOV raspoložive za prodaju	-	2,978	164	2,850	26,977	2,384	35,353
HOV koje se drže do dospjeća	300	7,276	-	-	-	-	7,576
Ostala finansijska aktiva	2,743	2,682	-	1,030	-	-	6,455
Ukupno	106,097	29,374	19,976	53,999	160,048	89,899	459,393
Finansijske obaveze							
Depoziti klijenata	50,074	45,089	56,759	96,055	77,664	22,097	347,738
Pozajmljena sredstva od banaka i ostalih klijenata	78	548	1,660	3,161	16,835	17,173	39,455
Ostale finansijske obaveze	4,043	-	-	12	0	-	4,055
Ukupno	54,195	45,637	58,419	99,228	94,499	39,270	391,248
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2016. godine	<u>51,902</u>	<u>-16,263</u>	<u>-38,443</u>	<u>-45,229</u>	<u>65,549</u>	<u>50,629</u>	<u>68,145</u>
- 31. decembra 2015. godine	<u>8,130</u>	<u>11,769</u>	<u>(23,616)</u>	<u>(33,787)</u>	<u>39,419</u>	<u>52,494</u>	<u>54,410</u>
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2016. godine	<u>51,902</u>	<u>35,639</u>	<u>-2,804</u>	<u>-48,033</u>	<u>17,516</u>	<u>68,145</u>	
- 31. decembra 2015. godine	<u>71,255</u>	<u>19,900</u>	<u>(3,718)</u>	<u>(37,503)</u>	<u>1,918</u>	<u>54,410</u>	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2016. godine	<u>13.27%</u>	<u>9.11%</u>	<u>-0.72%</u>	<u>-12.28%</u>	<u>4.48%</u>	<u>17.42%</u>	
- 31. decembra 2015. godine	<u>18.54%</u>	<u>5.18%</u>	<u>-0.97%</u>	<u>-9.76%</u>	<u>0.50%</u>	<u>14.16%</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

4.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2016. godine ukazuje na postojanje ročne neusaglašenosti preostalog perioda dospijeća sredstava i obaveza po pojedinim gapovima, koje je u visini odstupanja u okviru interno propisanih limita. Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava. Na dan 31. decembra 2016. godine, depoziti po viđenju u gore navedenoj tabeli su prikazani na osnovu očekivanih dospijeća korišćenjem modela Societe Generale Grupe baziranom na istorijskim podacima Banke.

4.4.2. Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza prema preostalom roku dospijeća

U hiljadama EUR

	<u>Do mjesec dana</u>	<u>Od 1 do 3 mjeseca</u>	<u>Od 3 do 6 mjeseci</u>	<u>Od 6 do 12 mjeseci</u>	<u>Od 1 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	76,232	-	-	-	-	-	76,232
Kredit i potraživanja od banaka	13,716	-	-	-	-	-	13,716
Kredit i potraživanja od klijenata	13,901	17,438	21,017	53,168	134,746	79,791	320,061
HOV raspoložive za prodaju	-	2,978	164	2,850	26,977	2,384	35,353
HOV koje se drže do dospijeća	300	7,276	-	-	-	-	7,576
Ostala finansijska aktiva	2,752	2,751	-	1,030	-	-	6,533
Ukupno	106,901	30,443	21,181	57,048	161,723	82,175	459,471
Finansijske obaveze							
Depoziti klijenata	208,827	21,068	31,958	66,439	18,913	533	347,738
Pozajmljena sredstva od banaka i ostalih klijenata	78	548	1,660	3,161	16,835	17,173	39,455
Ostale finansijske obaveze	4,043	-	-	12	0	-	4,055
Ukupno	212,948	21,616	33,618	69,612	35,748	17,706	391,248
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2016. godine	<u>(106,047)</u>	<u>8,827</u>	<u>(12,437)</u>	<u>(12,564)</u>	<u>125,975</u>	<u>64,469</u>	<u>68,223</u>
- 31. decembra 2015. godine	<u>9,086</u>	<u>12,763</u>	<u>(22,335)</u>	<u>(31,343)</u>	<u>40,874</u>	<u>48,860</u>	<u>57,905</u>
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2016. godine	<u>(106,047)</u>	<u>(97,220)</u>	<u>(109,657)</u>	<u>(122,221)</u>	<u>3,754</u>	<u>68,223</u>	
- 31. decembra 2015. godine	<u>9,086</u>	<u>21,849</u>	<u>(486)</u>	<u>(31,829)</u>	<u>9,045</u>	<u>57,905</u>	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2016. godine	<u>-27.10%</u>	<u>-24.85%</u>	<u>-28.03%</u>	<u>-31.24%</u>	<u>0.96%</u>	<u>17.44%</u>	
- 31. decembra 2015. godine	<u>2.36%</u>	<u>5.69%</u>	<u>-0.13%</u>	<u>-8.28%</u>	<u>2.35%</u>	<u>15.07%</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

	Knjigovodstvena vrijednost		U hiljadama EUR Fer vrijednost	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Finansijska sredstva				
Kredit i potraživanja od banaka	13,716	17,154	13,716	17,154
Kredit i potraživanja od klijenata	302,963	300,771	302,963	300,771
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	35,353	34,969	35,353	34,969
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	7,576	10,377	7,576	10,377
Finansijske obaveze				
Depoziti klijenata	347,738	336,531	347,738	336,531
Pozajmljena sredstva od banaka	-	9,015	-	9,015
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	39,455	35,741	39,455	35,741
Ostale obaveze	4,055	2,955	4,055	2,955

Pravična vrijednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstva mogu biti prodana, ili obaveze izmirene, između obaviještenih voljnih učesnika u toku trajanja nezavisne transakcije. Međutim, ne postoje dostupne tržišne cijene za određeni dio finansijskih instrumenata Banke. U uslovima u kojima nema dostupnih tržišnih cijena, pravična vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontovanja novčanih tokova ili drugih modela. Promjene pretpostavki koje leže u osnovi procjena, uključujući diskontne stope i procijenjene novčane tokove, u značajnoj mjeri utiču na procjene. Stoga utvrđene procjene pravične tržišne vrijednosti ne mogu biti ostvarene prilikom aktuelne prodaje finansijskog instrumenta.

Prilikom procjene pravične vrijednosti finansijskih instrumenata za koje se može utvrditi ovakva vrijednost primijenjeni su sljedeći metodi i pretpostavke:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

a) Krediti i plasmani bankama

Potraživanja od drugih banaka obuhvataju međubankarske plasmane i pozicije u procesu naplate.

Pravična vrijednost plasmana sa varijabilnom kamatnom stopom i prekonoćnih depozita je približno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti ovih finansijskih sredstava iskazanoj na dan izvještaja o finansijskoj poziciji.

b) Krediti i avansi klijentima

U cilju utvrđivanja pravične vrijednosti kredita klijentima sa fiksnom kamatnom stopom iskazanih po amortizovanoj vrijednosti, izvršeno je poređenje kamatnih stopa po kojima su krediti odobravani klijentima sa raspoloživim informacijama o preovlađujućim tržišnim kamatnim stopama u bankarskom sektoru Crne Gore, odnosno prosječnim ponderisanim kamatnim stopama po djelatnostima.

Rukovodstvo Banke smatra da kamatne stope Banke ne odstupaju značajno od preovlađujućih tržišnih kamatnih stopa u bankarskom sektoru Crne Gore, te shodno tome pravična vrijednost kredita klijentima obračunata kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontovanih primjenom važećih tržišnih stopa, odnosno prosječnih ponderisanih kamatnih stopa za bankarski sektor, ne odstupa značajno od iskazanih knjigovodstvenih vrijednosti kredita na dan izvještaja o finansijskom položaju. Po mišljenju rukovodstva, iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe finansijskog izvještavanja.

c) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Pravična vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju je zasnovana na tržišnim cijenama. Ukoliko informacije o tržišnim cijenama nisu raspoložive, koriste se tržišne cijene kotiranih hartija od vrijednosti sa sličnim karakteristikama.

d) Depoziti i obaveze po kreditima

Za depozite po viđenju, kao i depozite sa preostalim rokom dospijeća kraćim od godinu dana, pretpostavka je da procijenjena pravična vrijednost ne odstupa značajno od knjigovodstvenih vrijednosti.

Procijenjena fer vrijednost kamatonosnih depozita sa fiksnom kamatnom stopom i preostalim rokom dospijeća preko godinu dana, bez navedene tržišne cijene bazira se na diskontovanom toku gotovine primjenom važeće kamatne stope na nove obaveze sa sličnim preostalim dospijećem. Prema mišljenju rukovodstva kamatne stope Banke su usklađene sa važećim tržišnim kamatnim stopama, i shodno tome iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja u datim okolnostima najvjerodostojnije odražava pravičnu vrijednost navedenih finansijskih instrumenata.

Za pravičnu vrijednost obaveza po kreditima sa varijabilnom kamatnom stopom pretpostavka je da aproksimira knjigovodstvenoj vrijednosti ovih obaveza na dan izvještavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

e) Hijerarhija fer vrijednosti

MSFI 7 definiše hijerarhiju tehnika vrednovanja na osnovu toga da li su unosi koje zahtijevaju te tehnike vrednovanja raspoloživi ili ne. Raspoloživi unosi odslikavaju tržišne podatke dobijene iz nezavisnih izvora; unosi koji nisu raspoloživi uključuju tržišne pretpostavke Banke. Ove dvije vrste unosa stvorile su sljedeću hijerarhiju fer vrijednosti:

- Nivo 1 - Kotirane vrijednosti (nekorigovane) na aktivnom tržištu istih sredstava i obaveza. Ovaj nivo uključuje kotirane instrumente kapitala.
- Nivo 2 - Unosi koji ne predstavljaju kotirane vrijednosti uključene u Nivo 1, a koji su raspoloživi i tiču se datog sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj. u vidu cijena/vrijednosti) ili indirektno (u vidu zaključaka na osnovu cijena/vrijednosti).
- Nivo 3 - Unosi za sredstva i obaveze koji nisu zasnovani na raspoloživim tržišnim podacima. Ovaj Nivo uključuje ulaganja u kapital pod tržišnim pretpostavkama Banke (ne postoje raspoloživi podaci).

Ova hijerarhija zahtijeva upotrebu raspoloživih tržišnih podataka kada isti postoje. Banka, u svom vrednovanju, uzima u obzir raspoložive tržišne vrijednosti kad god je to moguće.

31. decembar 2016. godine	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju				
- investicione hartije od vrijednosti - kapital	2,233	151	-	2,384
- obveznice Ministarstva finansija Crne Gore	<u>25,721</u>	<u>7,248</u>	-	<u>32,969</u>
Ukupna sredstva	<u>27,954</u>	<u>7,399</u>	-	<u>35,353</u>

4.6. Upravljanje kapitalom

Upravljanje kapitalom ima za cilj:

- usaglašenost sa propisima regulatora,
- zaštitu sposobnosti Banke da održi stalnost poslovanja kako bi bila u mogućnosti da obezbijedi isplate akcionarima i naknade ostalim vlasnicima, i
- obezbjeđenje kapitala za podršku daljeg razvoja Banke.

Rukovodstvo Banke vrši kontrolu adekvatnosti kapitala korišćenjem metodologije i limita propisanih od strane Centralne banke Crne Gore Odlukom o adekvatnosti kapitala („Sl. list CG“, br. 60/08, 41/09 i 55/12). U skladu sa propisima, Banka kvartalno dostavlja izvještaje o stanju i strukturi kapitala Centralnoj banci Crne Gore.

Sopstvena sredstva Banke sastoje se od osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Zbir osnovnih elemenata sopstvenih sredstava, umanjen za zbir odbitnih stavki, predstavlja osnovni kapital Banke.

Osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke su:

- 1) uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- 2) naplaćene emisije premije;
- 3) rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu, izdvojene u skladu sa odlukom kojom se propisuju minimalni standardi za upravljanje kreditnim rizikom u bankama;
- 4) rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve);
- 5) neraspoređena dobit iz prethodnih godina;
- 6) iznos dobiti u tekućoj godini, ukoliko je skupština akcionara, donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.6. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke pri izračunavanju osnovnog kapitala banke su:

- 1) gubitak iz prethodnih godina;
- 2) gubitak iz tekuće godine;
- 3) nematerijalna imovina u obliku goodwilla, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija;
- 4) nominalni iznos stečenih sopstvenih akcija, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- 5) nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti;
- 6) pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke;
- 7) iznos prekoračenja limita ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, utvrđenog posebnim propisom Centralne banke.

Zbir dopunskih elemenata sopstvenih sredstava, umanjen za zbir odbitnih stavki, predstavlja dopunski kapital banke.

Dopunski elementi sopstvenih sredstava koji se uključuju u dopunski kapital banke su:

- 1) nominalni iznos uplaćenih povlašćenih kumulativnih akcija;
- 2) naplaćene emisione premije po osnovu kumulativnih prioriternih akcija;
- 3) iznos opštih rezervi, a najviše do 1.25% ukupne rizikom ponderisane aktive;
- 4) subordinisani dug, za koji su ispunjeni uslovi iz Odluke CBCG o adekvatnosti kapitala;
- 5) hibridni instrumenti, za koje su ispunjeni uslovi iz Odluke CBCG o adekvatnosti kapitala;
- 6) revalorizacione rezerve za nepokretnosti u vlasništvu banke.

Odbitne stavke pri izračunavanju dopunskog kapitala su:

- 1) stečene sopstvene povlašćene kumulativne akcije;
- 2) potraživanja i potencijalne obaveze obezbijeđeni hibridnim instrumentima ili subordinisanim dugom banke do iznosa u kojem su ti instrumenti uključeni u dopunski kapital.

Rizična aktiva se sastoji od stavki aktive i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive Banke koje su izložene riziku. Kreditni ekvivalenti vanbilansnih stavki aktive predstavljaju iznos koji je rezultat množenja knjigovodstvene vrijednosti vanbilansnih stavki aktive sa propisanim faktorima konverzije. Ukupnu rizikom ponderisanu aktivu čini zbir stavki aktive bilansa i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive izloženih riziku (rizična aktiva Banke), klasifikovanih u određene kategorije i pomnoženih sa odgovarajućim propisanim ponderima rizika.

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore. Na dan 31. decembra 2016. godine, koeficijent solventnosti obračunat od strane Banke u statutarnim finansijskim iskazima iznosi 13.07% (2015. godine: 12.57%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.7. Analize osjetljivosti

4.7.1. Analize osjetljivosti (devizni rizik)

Upravljanje izloženošću deviznom riziku, pored analize potraživanja i obaveza Banke iskazanih u stranoj valuti, uključuje i analizu osjetljivosti na promjene deviznog kursa. U sljedećoj tabeli je prikazan scenario promjene deviznog kursa u rasponu od +10% do -10% u odnosu na EUR.

	Ukupno	2016. Iznos u stranoj valuti	U hiljadama EUR Promjena kursa	
			10%	-10%
Sredstva				
Kredit i potraživanja od banaka	13,716	4,193	419	(419)
Ukupno sredstva	13,716	4,193	419	(419)
Obaveze				
Depoziti klijenata	347,738	4,897	490	(490)
Ukupno obaveze	347,738	4,897	490	(490)
Neto izloženost deviznom riziku:				
- 31. decembar 2016. godine			(70)	70
- 31. decembar 2015. godine			12	(12)

Na dan 31. decembra 2016. godine, pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni promjenom deviznog kursa EUR u odnosu na ostale valute za +10% odnosno -10%, dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 70 hiljada (31. decembar 2015. godine: dobit bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 12 hiljada). Uzrok male izloženosti Banke promjeni deviznog kursa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke izražen u EUR.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.7. Analize osjetljivosti

4.7.2. Analize osjetljivosti (rizik od promjene kamatnih stopa)

U toku procesa upravljanja rizikom od promjene kamatnih stopa, Banka vrši analizu osjetljivosti promjena potraživanja i obaveza sa varijabilnim kamatnim stopama. U sljedećoj tabeli je prikazan efekat promjene varijabilnih kamatnih stopa za potraživanja i obaveze iskazane u EUR u rasponu od +0.4% p.p. do -0.4% p.p.

	U hiljadama EUR		
	Neto efekat kao rezultat promjene kamatnih stopa	+0.4 b.p.	-0.4 b.p.
	2016.	EUR KS	EUR KS
Sredstva			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	76,232	-	-
Kredit i potraživanja od banaka	13,716	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	302,963	1,212	(1,212)
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	35,353	-	-
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	7,576	-	-
	435,840	1,212	(1,212)
Obaveze			
Depoziti klijenata	347,738	-	-
Pozajmljena sredstva od banaka	39,427	158	(158)
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	28	-	-
	387,193	158	(158)
Neto izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2016. godine		1,054	(1,054)

Pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni, povećanjem, odnosno smanjenjem varijabilne kamatne stope za potraživanja i obaveze u EUR za 0.4 p.p. dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila, za iznos od EUR 1,054 hiljade.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

5. PRIHODI I RASHODI KAMATA

a) Prihodi od kamata

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	2	2
Kreditni:		
- državnim organizacijama	1,470	1,158
- Vladi Crne Gore	48	74
- preduzećima	6,203	7,808
- preduzetnicima	111	110
- fizičkim licima	14,397	14,324
- ostalima	14	-
	22,243	23,474
Poslovi otkupa - faktoring	77	139
Hartije od vrijednosti:		
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	89	54
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	1,612	1,124
	1,701	1,178
Troškovi obezvrjeđenja po kamatnim potraživanjima (napomena 6c)	31	(140)
Troškovi obezvrjeđenja po kamatnim potraživanjima - naplata vanbilansnih potraživanja	-	14
	24,054	24,667

b) Rashodi od kamata

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Depoziti:		
- finansijskih institucija	46	211
- državnih organizacija	20	80
- preduzeća	984	1,779
- fizičkih lica	1,630	2,393
- ostalih	20	-
	2,700	4,463
Kreditni i ostale pozajmice	839	1,070
	3,539	5,533

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

6. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA

a) Troškovi obezvrjeđenja

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Neto povećanje obezvrjeđenja po osnovu:		
- kredita	3,941	4,622
- kredita - naplata vanbilansnih potraživanja	(739)	(481)
- faktoring	9	-
- naknada	2	5
- operativnog rizika	(80)	2
- ostalo	353	117
- ostalo - naplata vanbilansnih potraživanja	(9)	-
	3,477	4,265

b) Troškovi rezervisanja

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Neto povećanje rezervisanja po osnovu:		
- vanbilansnih stavki	1,096	198
- ostalo	-	(64)
	1,096	134

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

6. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA (nastavak)

c) Promjene na računima ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja i rezervisanja

2016. godina

U hiljadama EUR	Kreditni (napomena 15)	Kamate (napomena 5a,15)	Naknade	Ostale stavke aktive	Rezerve za operativni rizik (napomena 23)	Rezervisanja	Ostali	Ukupno
						na vanbilansne izloženosti (napomena 23)	troškovi rezervisanja (napomena 23)	
Stanje na početku godine	17,163	186	7	259	621	717	234	19,187
Ispravke vrijednosti u toku godine, neto	3,950	(31)	2	353	(80)	1,096	-	5,290
Prenos na vanbilans	(1,394)	(3)	-	(146)	-	-	-	(1,543)
Ostale promjene	5	8	-	-	-	9	-	22
Stanje na kraju godine	19,724	160	9	466	541	1,822	234	22,956

2015. godina

U hiljadama EUR	Kreditni (napomena 15)	Kamate (napomena 5a,15)	Naknade	Ostale stavke aktive	Rezerve za operativni rizik (napomena 23)	Rezervisanja	Ostali	Ukupno
						na vanbilansne izloženosti (napomena 23)	troškovi rezervisanja (napomena 23)	
Stanje na početku godine	13,907	171	2	212	619	519	297	15,727
Ispravke vrijednosti u toku godine, neto	4,622	140	5	118	2	198	(63)	5,022
Prenos na vanbilans	(1,366)	(125)	-	(43)	-	-	-	(1,534)
Ostale promjene	-	-	-	(28)	-	-	-	(28)
Stanje na kraju godine	17,163	186	7	259	621	717	234	19,187

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

a) Prihodi od naknada i provizija

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Naknade po kreditima	1,444	1,237
Naknade po vanbilansnim poslovima	856	854
Naknade za usluge platnog prometa i e-banking	1,824	1,681
Naknade za usluge plaćanja prema inostranstvu	664	627
Naknade po poslovima sa kreditnim karticama	2,317	1,975
Naknada za platne spiskove	347	271
Ostale naknade i provizije	744	821
	8,196	7,466

b) Rashodi naknada i provizija

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Naknade Centralnoj banci	357	339
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	103	87
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	1,641	1,510
Naknade po primljenim kreditima i garancijama	709	555
Naknade za Visa i Master kartice	925	673
Naknade za elektronsko bankarstvo	265	173
Ostale naknade i provizije	43	37
	4,043	3,374

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Neto zarade	3,722	3,510
Porezi, prirezi i doprinosi iz i na zarade	2,971	2,798
Ostale neto naknade zaposlenima	216	218
Otpremnine po osnovu sporazumnog raskida radnog odnosa	110	233
Naknade članovima Odbora direktora	104	89
Trošak prevoza	85	78
Putni troškovi i dnevnice	68	46
Obuka zaposlenih	53	39
Troškovi rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade (napomena 23)	(184)	25
Ostali troškovi	76	193
	7,221	7,229

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

9. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Održavanje kompjutera i opreme	578	590
Ostale stručne naknade	478	478
Troškovi zakupa (napomena 30)	365	377
Razni troškovi	493	538
Reklamiranje i marketing	275	375
Trošak eksterne i revizije CBCG	269	256
Troškovi obezbjeđenja	185	176
Troškovi komunikacionih mreža	181	171
Troškovi električne energije i goriva	141	145
Troškovi transporta novca	126	119
Osiguranje	102	98
Troškovi advokatskih usluga	88	135
Čišćenje	66	72
Kancelarijski materijal	66	61
Obrada podataka	65	63
Telefon	62	66
Porezi vezani za poslovni prostor	49	38
Poštarina	46	35
Konsultantske usluge	28	23
Komunalne usluge	26	27
Troškovi reprezentacije	15	14
Troškovi održavanja vozila	14	12
Sudski troškovi	4	3
	3,722	3,872

Ostale stručne naknade se u najvećem dijelu odnose na troškove tehničke podrške, IT i ostalih usluga matične banke, tj. Societe Generale Grupe (2016: EUR 405 hiljada; 2015: EUR 342 hiljade).

Razni troškovi se odnose na troškove platnih kartica (2016: EUR 324 hiljada, 2015: EUR 330 hiljada), troškove članarina (2016: EUR 21 hiljadu, 2015: EUR 21 hiljadu), troškove operativnih gubitaka (2016: EUR 15 hiljada, 2015: EUR 58 hiljadu) i ostale troškove.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

10. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Nekretnine i oprema (napomena 18)	908	942
Nematerijalnih ulaganja (napomena 19)	168	168
	1,076	1,111

11. OSTALI PRIHODI I RASHODI

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	50	44
Prihodi od transporta i deponovanja gotovog novca	66	72
Ostali prihodi	2	13
	118	129

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	86	156
Troškovi po osnovu prodaje i otpisa opreme	3	14
Ostali rashodi	38	38
	127	208

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

12. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Obračunati tekući porez	743	636
Umanjenje poreza na dobit za prethodnu godinu po Rješenju Poreske Uprave (6%)	(32)	(36)
Obračunati odloženi porez	(136)	16
	575	616

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit u bilansu uspjeha i proizvoda rezultata prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Rezultat u bilansu uspjeha prije oporezivanja	8,365	6,926
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 9%	753	623
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	18	13
Poreski efekti sredstava ispod EUR 300	8	9
Umanjenje poreza na dobit za prethodnu godinu po Rješenju Poreske Uprave (6%)	(32)	(36)
Ostale promjene	(172)	(7)
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha	575	616
Efektivna poreska stopa	6.87%	8.89%

Umanjenje poreza na dobit za 2015. godinu je priznato na osnovu rješenja Poreske Uprave izdatog zbog jednokratne uplate poreza na dobit do naznačenog roka. Poreska stopa korišćena za 2016. i 2015. godinu iznosi 9% i primjenjuje se na oporezivu dobit pravnih lica u Crnoj Gori, u skladu sa važećim Zakonom o porezu na dobit.

c) Odložena poreska sredstva

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Odložena poreska obaveza kao rezultat knjiženih nerealizovanih gubitaka po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju i rezervisanja u skladu sa MRS 19	1	19
Odložena poreska aktiva MRS 19	6	-
Privremene razlike između knjigovodstvene i poreske osnovice za nekretnine i opremu	62	-
	69	19

d) Odložene poreske obaveze

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Odložena poreska obaveza kao rezultat knjiženih nerealizovanih dobitaka po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	118	70
Privremene razlike između knjigovodstvene i poreske osnovice za nekretnine i opremu	-	74
	118	144

13. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD CENTRALNIH BANAKA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	8,899	7,367
- u stranoj valuti	763	986
Žiro račun	42,025	29,504
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	24,540	21,443
Ostalo	5	-
	76,232	59,300

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG” 35/11, 22/12, 61/12, 57/13, 52/14, 7/15 i 33/16) (u daljem tekstu: Odluka), koja propisuje da banke izdvajaju obaveznu rezervu primjenom stope od:

- 9.5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana i
- 8.5% na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana.

Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine, odnosno 365 dana, a koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od jedne godine primjenjuje se stopa od 9.5%.

Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom propisanih stopa na prosječan iznos depozita u toku prethodnog nedjeljnog perioda, dva dana prije isteka perioda održavanja.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu. U skladu sa Odlukom, na 50% sredstava obavezne Centralna banka plaća banci mjesečno, do osmog u mjesecu za prethodni mjesec, naknadu obračunatu po stopi od EONIA umanjenoj za 10 baznih poena na godišnjem nivou, s tim da ova stopa ne može biti manja od nule. Do 31. decembra 2016. Banka može dio obavezne rezerve držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora. Banke koje na dan 31. decembar 2016. godine budu izdvojile i držale obaveznu rezervu u obliku državnih zapisa mogu nastaviti da te državne zapise drže kao dio obavezne rezerve do dana njihovog dospjeća, ali ne duže od 31. marta 2017. godine. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR.

14. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Korespodentni računi kod inostranih banaka	10,290	14,000
Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu	3,426	3,154
	13,716	17,154

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima otvorene račune kod sljedećih inostranih banaka: Societe Generale Bank Paris, Societe Generale New York, Credit Suisse AG Bank Zurich, Mizuho Bank LTD Tokyo, Societe Generale Srbija AD Beograd, Komerčni banke.

Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 3,426 hiljada i odnose se na depozite oročene kod Societe Generale New York na period od četiri dana uz godišnju kamatnu stopu od 0.05%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

15. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Dospjeli krediti:		
- Vlada	2	-
- opštine (javne organizacije)	-	7
- privredna društva u privatnom vlasništvu	4,915	8,103
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	87	395
- fizička lica	3,057	3,168
- ostalo	32	10
Kratkoročni krediti:		
- Vlada Crne Gore	9	-
- opštine (javne organizacije)	-	17
- privredna društva u privatnom vlasništvu	34,208	39,782
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	628	544
- fizička lica	2,152	2,418
- ostalo	48	36
Dugoročni krediti:		
- Vlada	3,795	7,817
- privredna društva u privatnom vlasništvu	67,814	74,311
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	5,270	4,219
- opštine (javne organizacije)	20,542	19,971
- fizička lica	176,386	151,403
- ostalo	1,116	148
	320,061	312,349
Kamatna potraživanja:		
- krediti	397	517
Vremenska razgraničenja:		
- kamata po kreditima	2,879	2,893
- kamata po lizingu	1	2
- naknade	(1,632)	(1,646)
- faktoring	10	57
Pale garancije	0	0
Faktoring	1,131	3,948
	2,786	5,771
Ukupno	322,847	318,120
<i>Minus:</i>		
Obezvrjeđenje kredita (napomena 6c)	(19,715)	(17,163)
Obezvrjeđenje faktoringa (napomena 6c)	(9)	-
Obezvrjeđenje kamata (napomena 6c)	(160)	(186)
	(19,884)	(17,349)
Ukupno krediti i potraživanja od klijenata	302,963	300,771

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

15. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

Kratkoročni krediti privrednim društvima u 2016. godini su se najvećim dijelom odobravali za likvidnost (obrotna sredstva) sa rokom od mjesec dana do 12 mjeseci, dok su dugoročni krediti odobreni na period od 12 do 180 mjeseci i uglavnom se odnose na privredna društva iz oblasti trgovine, rudarstva i energetike, i građevinarstva. Kratkoročni i dugoročni krediti privrednim društvima se najčešće odobravaju uz nominalnu kamatnu stopu u visini od 7% do 9% godišnje.

Kreditni stanovništva odobreni u toku 2016. godine obuhvataju gotovinske kredite, kredite za stambenu izgradnju, adaptaciju stambenog i poslovnog prostora, te finansiranje kupovine potrošnih dobara odobrene na period od 6 do 300 mjeseci uz kamatnu stopu na godišnjem nivou, u rasponu od 3.50% do 13.50%.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvata najvećim djelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore.

Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	6,965	7,260
Rudarstvo	4,315	5,252
Prerađivačka industrija	12,035	11,360
Snadbijevanje vodom	128	261
Građevinarstvo	14,943	12,449
Trgovina	61,139	76,911
Saobraćaj i skladištenje	2,932	3,532
Usluge pružanja smještaja i ishrane	4,734	4,006
Informisanje i komunikacija	1,080	1,681
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	6,277	3,574
Trgovina nekretninama	692	999
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2,701	3,270
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1,495	924
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	18,014	22,797
Obrazovanje	71	110
Zdravstvo i socijalna zaštita	685	661
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	100	178
Ostale uslužne djelatnosti	317	394
Stanovništvo	181,438	156,730
	320,061	312,349

16. SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI

Sredstva namijenjena prodaji sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine, u iznosu od EUR 1,264 hiljade (2015: EUR 474 hiljada) odnose se na dio sredstava stečenih po osnovu naplate potraživanja koje Banka ima u svom vlasništvu u periodu kraćem od 12 mjeseci. Sredstva sa stanjem na datum izvještavanja odnose se na nepokretnosti koje je Banka stekla po osnovu naplate potraživanja od jedanaest pravnih i pet fizičkih lica. Stečena sredstva evidentiraju se po nižoj od ukupne vrijednosti potraživanja i procijenjene vrijednosti sredstva, odnosno po vrijednosti utvrđenoj u procesu sticanja. Sredstva koja su iskazana u okviru sredstava namijenjena prodaji na dan 31. decembra 2015. godine, prodana su tokom 2016. godine ili prenijeta na poziciju stečene aktive u okviru ostale aktive.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

17. INVESTICIONE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

a) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
<i>Banke i finansijske organizacije:</i>		
- JUBMES banka AD, Beograd, Republika Srbija	3	3
- Beogradska berza AD, Beograd, Republika Srbija	6	6
- Lovćen osiguranje AD, Podgorica	7	7
- CG Broker AD, Podgorica (učešće Banke 11.57%)	128	128
	<u>144</u>	<u>144</u>
<i>Druga pravna lica:</i>		
- Plantaže AD, Podgorica (učešće Banke 9.23%)	2,233	2,481
- Centralna depozitarna agencija AD, Podgorica	-	10
- Tržište novca AD, Beograd, Republika Srbija	5	5
- Montenegro Airlines AD, Podgorica	2	2
	<u>2,240</u>	<u>2,498</u>
- Obveznice Ministarstva finansija Crne Gore	32,969	32,327
	<u>35,353</u>	<u>34,969</u>

Obveznice Ministarstva finansija Crne Gore u iznosu od EUR 32,969 hiljada obuvataju hartije od vrijednosti sa rokom dospelja od 5 godina koje je emitovalo Ministarstvo finansija Crne Gore u septembru 2012. godine i martu 2014. godine, sa nominalnim vrijednostima EUR 683 hiljade i EUR 6,440 hiljada i sa godišnjom kamatnom stopom (kuponom) od 7% i 5%, respektivno, kao i hartije od vrijednosti koje je emitovalo Ministarstvo finansija Crne Gore na međunarodnom tržištu u maju 2014. godine kao i martu 2015. i 2016. godine, sa nominalnim vrijednostima EUR 5,000 hiljada, EUR 7,000 i EUR 12,100 hiljada i sa godišnjom kamatnom stopom od 5.375%, 3.875% i 5.75% respektivno.

b) Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja

Na dan 31. decembra 2016. godine stanje hartija od vrijednosti koje se drže do dospelja iznosi EUR 7,576 hiljada (2015. godine: EUR 10,377 hiljade) i odnosi se na kupovinu državnih zapisa sa rokom dospelja od 182 dana, koje je emitovalo Ministarstvo finansija Crne Gore. Stanje se sastoji iz državnih zapisa kupljenih na aukcijama u periodu od jula kraja avgusta 2016, sa stopama prinosa od 2.00% do 2.50%.

Neamortizovani diskont po osnovu državnih zapisa na kraju godine je EUR 24 hiljade. Dio zapisa je finansiran iz sredstava obavezne rezerve koja Banka drži kod Centralne Banke Crne Gore. U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne Banke Crne Gore („Sl. list CG“ 35/11 od 27. jula 2011. godine i dopunama Odluke, „Sl. list CG“ 22/12, i 61/12, 57/13, 52/14, 7/15 i 33/16), Banka može do 25% obavezne rezerve izdvojiti i držati u obliku zapisa koje je emitovala Crna Gora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Kretanja na nekretninama, opremi i ostalim sredstvima za 2016. godinu i 2015. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Aktiva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januar 2015. godine	11,690	5,793	29	17,512
Povećanja	-	398	210	608
Prenos	129	46	(175)	-
Otuđenja i rashodovanja	(63)	(257)	-	(320)
Stanje, 31. decembar 2015. godine	11,756	5,980	64	17,800
Povećanja	-	280	223	503
Prenos	167	98	(265)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(214)	-	(214)
Stanje, 31. decembar 2016. godine	11,923	6,144	22	18,089
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januar 2015. godine	1,747	4,419	-	6,166
Amortizacija (napomena 10)	444	498	-	942
Otuđenja i rashodovanja	(49)	(256)	-	(305)
Stanje, 31. decembra 2015.	2,142	4,661	-	6,803
Amortizacija (napomena 10)	427	481	-	908
Otuđenja i rashodovanja	-	(200)	-	(200)
Stanje, 31. decembar 2016. godine	2,569	4,942	-	7,511
Sadašnja vrijednost:				
- 31. decembra 2016. godine	9,354	1,202	22	10,578
- 31. decembra 2015. godine	9,614	1,319	64	10,997

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

19. NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna sredstva se najvećim dijelom sastoje iz licenci i softvera. U pregledu koji slijedi prikazana su kretanja na nematerijalnim sredstvima u toku 2016. godine i 2015. godine:

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januar	1,206	1,071
Povećanja	391	135
Otpis	-	-
Stanje, 31. decembra	1,597	1,206
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januar	1,019	851
Amortizacija (napomena 10)	168	168
Otpis	-	-
	1,187	1,019
Sadašnja vrijednost, 31. decembra	410	187

20. OSTALA POSLOVNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja	1,424	1,111
Ostala poslovna potraživanja	125	55
Unaprijed plaćeni troškovi	390	309
	1,939	1,475
Obezvrjeđenje stečene aktive	(333)	(60)
	1,606	1,415

Sredstva stečena naplatom u iznosu od EUR 1,424 hiljade na dan 31. decembra 2016. godine (31. decembra 2015: EUR 1,111 hiljada) se odnose na sredstva stečena na osnovu aktiviranja sredstava obezbjeđenja kredita, a koja su u vlasništvu banke u periodu dužem od 12 mjeseci. Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja se evidentiraju po nižoj od ukupne vrednosti potraživanja i procijenjene vrijednosti sredstva, odnosno po vrijednosti utvrđenoj u procesu sticanja.

Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za ulaganja banaka u nepokretnosti i osnovna sredstva („Sl. list CG” br. 24/09, 66/10, 58/11, 61/12, 13/13, 51/13 i 16/15), propisano je da iznos ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva koji prelazi 50% sopstvenih sredstava banka tretira kao odbitnu stavku pri izračunavanju ukupnog iznosa sopstvenih sredstava banke. Za nepokretnost koju je stekla u zamjenu za potraživanja u postupku restrukturiranja duga, u stečajnom postupku, odnosno postupku likvidacije nad dužnikom banke, u postupku reorganizacije dužnika u skladu sa propisima kojima se uređuje stečaj, ili u postupku izvršenja radi namirenja potraživanja, banka je dužna da pri obračunavanju ukupnog iznosa ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva u obračun uključi vrijednost te nepokretnosti minimalno u sljedećim procentima:

- 1) 0%, ako od dana sticanja nepokretnosti nije proteklo više od četiri godine;
- 2) 30%, ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo više od četiri, ali ne više od pet godina;
- 3) 50%, ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo pet, ali ne više od šest godina;
- 4) 75%, ako je od dana sticanja nepokretnosti proteklo više od šest godina.“

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

21. DEPOZITI KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Depoziti po viđenju:		
- Vlada RCG i ostali korisnici budžeta	7,946	7,670
- finansijske institucije	1,311	198
- privredna društva u privatnom vlasništvu	102,324	83,785
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	3,810	1,044
- opštine (javne organizacije)	7,078	11,993
- fondovi	299	43
- fizička lica	64,778	52,810
- neprofitne organizacije	4,301	5,210
- ambasade	542	489
- ostali	47	-
	192,436	163,242
 Sredstva na escrow računu	 81	 101
 Kratkoročni depoziti:		
- finansijske institucije	1,247	1,786
- privredna društva u privatnom vlasništvu	14,604	29,091
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	35,223	33,788
- opštine (javne organizacije)	-	-
- Vlada Crne Gore	-	550
- fondovi	-	-
- fizička lica	64,640	68,243
- neprofitne organizacije	905	287
	116,619	133,745
 Dugoročni depoziti:		
- finansijske institucije	854	1,386
- fizička lica	14,667	13,597
- privredna društva u privatnom vlasništvu	4,050	2,632
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	18,050	20,000
- neprofitne organizacije	49	402
	37,670	38,017
	346,806	335,105
 <i>Obaveze za kamate i ostala pasiva</i>		
Fakturisana kamata: depoziti	782	1,100
Evidentna kamata: depoziti	150	326
	932	1,426
	347,738	336,531

Na depozite po viđenju fizičkih lica, privrednih društava, javnih i drugih organizacija se obračunava kamata od 0.0% do 0.3% na godišnjem nivou. Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.1 % do 5.50%. godišnje.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti pravnih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.1% do 2.0% godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

22. POZAJMLJENA SREDSTVA OD BANAKA I OSTALIH KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
<i>Obaveze prema povezanim licima:</i>		
Societe Generale, Pariz, Francuska	-	9,015
<i>Obaveze prema inostranim kreditorima:</i>		
Evropska banka za obnovu i razvoj („EBRD“)	13,833	17,242
Evropska investiciona banka („EIB“)	11,335	11,563
Banka Savjeta Evrope („CEB“)	2,003	2,003
Evropski fond za Jugoistočnu Evropu („EFSE“)	10,013	5,007
Vlada Crne Gore	2,293	-
	39,477	44,830
Obaveze prema Investiciono-razvojnog fondu Vremenska razgraničenja naknada po kreditima EBRD	28 (50)	66 (74)
	39,455	44,822

Na dan 31. decembra 2016. godine, obaveze po osnovu glavnice po uzetim kreditima i pozajmicama u iznosu od EUR 39,378 hiljade među kojima nema primljenih kredita od matične banke.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj banci za obnovu i razvoj po osnovu dva dugoročna kredita u ukupnom iznosu od EUR 13,833 hiljada koji su namijenjeni za finansiranje podsticanja razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori i odobravanju stambenih kredita za fizička lica. Krediti su odobreni na period do 7 godina i anuitetni način otplate, za kredite sa ugovorenim varijabilnom stopom i fiksnom kamatnom stopom. U skladu sa uslovima ugovora, Evropska banka za obnovu i razvoj zahtijeva da koeficijent solventnosti Banke bude iznad definisanog nivoa i usklađenost sa zahtjevima Centralne banke Crne Gore u pogledu ostalih finansijskih pokazatelja. Na dan 31. decembra 2016. godine finansijski pokazatelji Banke su usaglašeni sa uslovima ugovora po navedenom osnovu.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci po osnovu dugoročnih kredita u iznosu od EUR 11,335 hiljada koji su namijenjeni za finansiranje podsticanja razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori. Krediti su odobreni na period od 7 godina.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima obaveze prema Banci Savjeta Evrope po osnovu dugoročnog kredita u iznosu od EUR 2,003 hiljada koji je namijenjen za finansiranje podsticanja razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori. Kredit je odobren na period od 7 godina.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima obaveze prema Evropskom fondu za Jugoistočnu Evropu po osnovu dugoročnog kredita u iznosu od EUR 10,013 hiljada koji je namijenjen odobravanju stambenih kredita za fizička lica. Kredit je odobren na period od 10 godina. U skladu sa uslovima ugovora, Evropski fond za Jugoistočnu Evropu zahtjeva da koeficijent solventnosti Banke bude iznad definisanog nivoa i usklađenost sa zahtjevima Centralne banke Crne Gore u pogledu ostalih finansijskih pokazatelja. Takođe, zahtjeva se od Banke da održava i ostala racia u skladu sa definisanim nivoom kao što su: racio kreditne izloženosti, racio velikih izloženosti u odnosu na kapital, kumulativni gap dospjeća i ostalo. Na dan 31. decembra 2016. godine finansijski pokazatelji Banke su usaglašeni sa uslovima ugovora po navedenom osnovu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

22. POZAJMLJENA SREDSTVA OD BANAKA I OSTALIH KLIJENATA (nastavak)

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima obaveze prema Vladi Crne Gore po osnovu dugoročnog kredita za projekat 1000+ u iznosu od EUR 2,293 hiljada koji je namijenjen odobravanju stambenih kredita za fizička lica. Kredit je odobren na period od 20 godina.

Dospijeće obaveza po uzetim kreditima i pozajmicama od kreditora prikazano je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
do 1 godine	5,447	4,309
od 1 do 2 godine	5,290	8,061
od 2 do 3 godine	3,849	4,689
od 3 do 4 godine	3,985	3,261
od 4 do 5 godina	3,711	3,261
od 5 do 6 godina	11,757	2,716
od 6 do 7 godina	1,311	15,760
od 7 do 8 godina	1,311	1,589
od 8 do 9 godina	1,311	588
od 9 do 10 godina	135	588
od 10 do 20 godina	1,348	-
	39,455	44,822

23. REZERVE

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu:		
- vanbilansnih izloženosti	1,822	717
- operativnog rizika	541	621
- prihodovanja starih salda	234	234
Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	561	676
	3,158	2,248

Rezervisanja za operativni rizik sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od EUR 541 hiljada najvećim dijelom se odnose na rezervisanja po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Banke u iznosu od EUR 477 hiljada.

Rezervisanja za naknade zaposlenima u iznosu EUR 561 hiljade sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine predstavljaju sadašnju vrijednost očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada nakon ispunjavanja uslova, i utvrđene su od strane ovlašćenog aktuara korišćenjem metode kreditiranja projektovane jedinice. Imajući u vidu da je granski kolektivni ugovor za banke van snage, a novi ugovor još uvijek nije potpisan, u obračunu za 2016, promijenjena je pretpostavka o njegovom važenju, te su primijenjene odredbe opšteg kolektivnog ugovora prilikom računanja rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

23. REZERVE (nastavak)

Pretpostavke koje su korišćene u svrhu procjene sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada prikazane su u pregledu koji slijedi:

	Procjena na dan	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
	%	%
Diskontna stopa - za otpremnine zaposlenih	1.50	1.80
Diskontna stopa - za jubilarne nagrade zaposlenih	2.00	2.00
Kretanje radne snage	1	1
Stopa inflacije	1.70	1.90
Očekivana stopa rasta zarada	-	-

Kretanje na rezervisanjima za naknade zaposlenima prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Stanje na početku godine	676	567
Rezervisanja u toku godine (napomena 8)	(184)	25
Aktuarski dobiti prenijeti na kapital	69	84
Stanje na dan 31. decembra	561	676

24. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Obaveze po komisionim poslovima	110	147
Obaveze po osnovu primljenih avansa od deponenata za plaćanje prema inostranstvu	1,272	-
Primljeni avansi od Vlade za regresiranje kamate za stambene kredite	144	184
Obaveze za ostale poreze	35	27
Obaveze po osnovu isplate dividendi	12	6
Obaveze po osnovu bonusa	592	548
Obaveze po osnovu ostalih primanja zaposlenih	139	-
Obaveze prema dobavljačima	394	637
Ukalkulisane obaveze	347	301
Obaveze po osnovu faktoringa	137	314
Ostalo	11	10
	3,193	2,174

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

25. KAPITAL

Kapital Banke na dan 31. decembar 2016. godine obuhvata akcijski kapital, neraspoređenu dobit, dobit tekuće godine i ostale rezerve. Ostale rezerve se odnose na rezerve izdvojene iz dobiti u prethodnim godinama, rezerve izdvojene u kapitalu u skladu sa MRS 19, kao i rezerve za besplatne akcije dodijeljene zaposlenima od strane SG Grupe, u skladu sa MSFI 2.

Struktura kapitala Banke prikazana je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Aksijski kapital	24,731	24,731
Neraspoređena dobit	17,128	13,688
Ostale rezerve :		
- Rezerve po osnovu fer vrijednosti	1,355	675
- Rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu	3,994	3,227
- Ostale rezerve	814	905
Dobit tekuće godine	7,791	6,310
	55,813	49,536

25.1. Akcijski kapital

Na dan 31. decembra 2016. godine akcijski kapital Banke čini 96,736 običnih akcija (31. decembra 2015: godine 96,736 obične akcije), pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 255.65.

Zakon o bankama („Sl. list CG“ br. 17/08, 44/10 i 40/11) je definisao minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti od EUR 5 miliona. Na dan 31. decembra 2016. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa propisanim minimumom.

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2016. godine i 2015. godine je sljedeća:

Naziv akcionara	2016			2015		
	Broj akcija	hiljadama U EUR	% učešća	Broj akcija	hiljadama U EUR	% učešća
Societe Generale, Pariz, Francuska	87,602	22,395	90.56%	87,602	22,395	90.56%
BADER LARS ERNEST, Sent Kits-Nevis	3,916	1,001	4.05%	3,916	1,001	4.05%
13 Jul - Plantaže A.D., Podgorica	2,824	722	2.92%	2,824	722	2.92%
CK- ZBIRNI KASTODNI RAČUN 5	223	57	0.23%	223	57	0.23%
Elektroprivreda Crne Gore A.D. Nikšić	192	49	0.20%	192	49	0.20%
Ostali	1,979	507	2.04%	1,979	507	2.04%
	96,736	24,731	100.00%	96,736	24,731	100.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

26. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama („Sl. list CG” br. 17/08, 44/10, 40/11) i propisima Centralne banke Crne Gore.

	Ostvareni pokazatelji poslovanja
Osnovni kapital (minimalni iznos 5 miliona EUR)	24,731
Sopstvena sredstva banke (minimalni iznos 5 miliona EUR)	41,389
Ponderisana bilansna aktiva	221,648
Ponderisane vanbilansne stavke	54,210
Koeficijent solventnosti (minimalni iznos 10%)	13.07%
Dnevni koeficijent likvidnosti na 31. decembra 2016. godine (minimalni koeficijent 0,9)	1.33
Dekadni koeficijent likvidnosti za dekadu koja se završava na 31. decembra 2016. godine (minimalni koeficijent 1)	1.24
Izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica (limit 25% sopstvenih sredstava banke)	19.19%
Zbir velikih izloženosti (limit 800% sopstvenih sredstava banke)	149.75%
Ukupna izloženost prema licima povezanim s Bankom (limit 200% sopstvenih sredstava banke)	21.30%
Ukupna izloženost prema zaposlenom u Banci (limit 1% sopstvenih sredstava banke)	0.12%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

27. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Neopozive obaveze za davanje kredita	61,860	42,901
Neopozivi dok. akreditivi izdati za plaćanje u inostranstvu		
- Nepokriveni akreditivi	895	823
- Loro akreditivi	1,221	1,079
Izdate garancije		
- Izdate plative garancije	35,348	39,037
- Izdate činidbene garancije	8,452	7,096
- Ostale vrste garancija	12,607	7,862
Izdate mjenice i dati avali	120	120
Kolateral po osnovu potraživanja	649,358	2,134,387
Ostale stavke vanbilansne izloženosti banke	60,833	18,638
Ukupno	830,694	2,251,943
Memorandum		
- Evidentna kamata	1,319	1,445
Ukupno	832,013	2,253,388

U toku 2016. godine, Banka je implementirala novo softversko rješenje za knjiženje kolaterala, kako bi obezbijedila kvalitetniju evidenciju i precizne podatke za praćenje kolaterala i izvještavanje. Ovim rješenjem predviđeno je da se kolaterali kao što su mjenice, administrativne zabrane, polise osiguranja nepokretnosti i slični kolaterali, evidentiraju, ali da im se ne dodjeljuje knjigovodstvena vrijednost. Na 31. decembra 2015. godine, ukupan iznos ovih kolaterala je EUR 1,433,433 hiljada.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13) potraživanja se iz bilansa banke prenose u internu evidenciju ako banka u postupku naplate potraživanja ocijeni da vrijednost potraživanja mjerena po amortizacionoj vrijednosti neće biti nadoknađena i da su ispunjeni uslovi za prestanak priznavanja finansijskog sredstva, što uključuje i sljedeće slučajeve:

1) za neobezbijeđeno potraživanje:

- kada je nad dužnikom otvoren stečajni postupak koji traje duže od jedne godine, ili
- ako dužnik kasni sa plaćanjem duže od dvije godine;

2) za obezbijeđeno potraživanje, kada dužnik kasni sa plaćanjem duže od četiri godine, odnosno ako banka u tom periodu nije primila nijednu uplatu od realizacije kolaterala.

U skladu sa važećom regulativom Banka je navedena potraživanja isknjižila iz bilansne evidencije i dalje ih vodi u internoj evidenciji do momenta njihove naplate ili definitivnog otpisa.

Iznosi glavnice i kamate u internoj evidenciji su prikazani kako slijedi:

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Glavnica	6,689	5,639
Kamata	6,912	6,089
Stanje na dan 31. decembra	13,601	11,728

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

28. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Lica povezana sa Bankom su matična Banka kao i članice Societe Generale Grupe, akcionari Banke, predstavnici rukovodstva i zaposleni Banke.

U hiljadama EUR

	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Potraživanja		
<i>Korespodentni računi kod inostranih banaka:</i>		
- Societe Generale Paris	9,557	8,626
- Societe Generale New York	95	92
- Societe Generale Srbija	2	2
- Komerčni banka	101	325
	9,755	9,045
<i>Oročeni depoziti kod povezanih pravnih lica:</i>		
- Societe Generale New York	3,426	3,154
<i>Kredit:</i>		
- Plantaže AD, Podgorica	5,891	6,980
- Gorčin d.o.o.	4	8
- Cavic d.o.o.	10	13
- MS Global d.o.o.	7	10
	5,912	7,011
<i>Ulaganja u kapital drugih pravnih lica:</i>		
- Plantaže AD, Podgorica	2,233	2,481
- Lovćen osiguranje, Podgorica	7	7
	2,240	2,488
<i>Ostala potraživanja:</i>		
- Societe Generale Paris	10	30
Ukupno potraživanja	21,343	21,728
Obaveze		
<i>Depoziti:</i>		
- Građevinar d.o.o.	300	300
- Lovćen osiguranje, Podgorica	800	800
	1,100	1,100
<i>Obaveze po kreditima:</i>		
- Societe Generale Paris	-	9,000
<i>Obaveze za kamatu:</i>		
- Societe Generale Paris	-	15
<i>Ostale obaveze:</i>		
- Societe Generale Paris	573	630
- Societe Generale Banka Srbija	10	9
	583	639
Ukupno obaveze	1,683	10,754
Obaveze, neto	19,660	10,974

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

28. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Kreditni zaposlenima na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 5,408 hiljada (31. decembra 2015. godine: EUR 4,991 hiljade) i najvećim dijelom se odnose na odobrene dugoročne kredite sa kamatnim stopama u rasponu od 3.5% + 6M Euribor do 5.99% + 3M Euribor na godišnjem nivou.

U hiljadama EUR	31. decembar	31. decembar
<u>Vanbilansne pozicije</u>	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
<i>Date garancije:</i>		
- Plantaža AD Podgorica	-	50
- Elektroprivreda AD	3,092	-
- Institut za javno zdravlje	1	-
- JZU Dom zdravlja - škola za djecu i roditelje	4	-
- Preduzeće za građevinski nadzor i laboratorijska ispitivanja	89	-
- Societe Generale Srbija	3,372	3,267
- Societe Generale Bank and Trust S.A. Luxembourg	813	1,300
- Splitska banka	-	835
- Societe Generale Paris	501	-
	7,872	5,452
<i>Primljene garancije i kontragarancije:</i>		
- Societe Generale Paris	6,073	1,396
- Komerčni banka	-	250
	6,073	1,646

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine

28. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Prihodi i rashodi nastali iz transakcija sa povezanim pravnim licima u toku 2016. godine i 2015. godine su sljedeći:

U hiljadama EUR	2016.	2015.
Prihodi		
<i>Prihodi od kamata:</i>		
- Plantaža AD, Podgorica	16	325
- Gorčin d.o.o	-	1
- Cavnice d.o.o	-	1
- MS Global d.o.o	-	1
- Societe Generale New York	2	2
	18	330
<i>Prihodi od naknada:</i>		
- Plantaža AD, Podgorica	2	16
- Elektroprivreda AD	2	-
- Preduzeće za građevinski nadzor i laboratorijska ispitivanja	3	-
- Societe Generale Paris	-	30
- Societe Generale Srbija	7	6
	14	52
Ukupno prihodi	32	382
Rashodi		
<i>Rashodi od kamata i naknada:</i>		
- Elektroprivreda AD	460	-
- Građevinar d.o.o.	4	-
- Lovćen osiguranje, Podgorica	19	-
- Societe Generale Paris	793	976
- Societe Generale New York	3	3
- Komerčni banka	10	2
	1,289	981
<i>Opšti troškovi:</i>		
- Societe Generale Paris	409	384
- Societe Generale Banka Srbija	56	33
- S2GiM, Švajcarska	36	-
- Societe Generale Banka Srbija	7	40
	508	457
Ukupno rashodi	1,337	1,438
Neto rashodi	(1,305)	(1,056)

Naknade Višem rukovodstvu i Odboru direktora po osnovu bruto zarada i naknada u 2016. godini iznose EUR 320 hiljada (2015: EUR 399 hiljada), od čega bonusi dodijeljeni članovima Višeg rukovodstva u 2016. godini iznose EUR 97 hiljada (2015: EUR 68 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

29. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembar 2016. godine protiv Banke se vodi 39 sudskih sporova od strane pravnih i fizičkih lica. Ukupna vrijednost sporova protiv Banke, izražena kroz precizirane tužbene zahtjeve, na dan 31. decembar 2016. godine iznosi oko EUR 4,5 miliona. Najznačajniji spor koji se vodi protiv Banke odnosi se na tužbeni zahtjev u iznosu EUR 2,020 hiljada i prema procjeni pravnih zastupnika Banke u ovom sporu, ishod se ne može sa sigurnošću predvidjeti. Banka je za navedeni sudski spor izvršila rezervisanje u nivou očekivanog odliva u iznosu od EUR 443 hiljade. Nakon što je drugostepeni sud dva puta poništio odluke Privrednog suda, postupak je počeo ponovo pred Privrednim sudom kao prvostepenim organom nadležnim za odlučivanje i trenutno je u toku.

U naprijed pomenuti iznos od EUR 4,5 miliona uračunat je i tužbeni zahtjev jednog fizičkog lica, u vrijednosti od EUR 2,1 miliona. Tužbenim zahtjevom, tužilac, kao izvršni direktor društva, nad kojim je otvoren stečajni postupak, osporava potraživanje koje je Banka prijavila u stečajnom postupku koji se odnosi na pomenuto društvo, u navedenom iznosu. U slučaju gubitka spora, osim eventualnog plaćanja sudskih troškova, Banka bi izgubila ugovore o jemstvu društva kao sredstva obezbjeđenja, dok bi glavno potraživanje koje ima prema društvu i dalje ostalo na snazi, uz postojanje ostalih sredstava obezbjeđenja.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima rezervacije za potencijalne gubitke po osnovu svih sudskih sporova u iznosu od EUR 477 hiljade.

Pored navedenog, Banka vodi i više postupaka protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate potraživanja u ukupnom iznosu od EUR 23,181 hiljada.

30. OPERATIVNI LIZING

Ugovori o operativnom lizingu, sa ugovorenim periodom zakupa, odnose se na uzimanje u zakup poslovnih i stambenih prostora. Banka nema opciju da poslovni prostor uzet u zakup kupi po isteku perioda zakupa.

U toku 2016. godine, trošak zakupa je iznosio EUR 365 hiljada (2015. godina: EUR 377 hiljada).

Zakupi poslovnih i stambenih prostora predstavljaju preuzete obaveze u prosjeku za period od 1 do 5 i više godina.

Buduća minimalna plaćanja po ugovorima o operativnom lizingu poslovnih i stambenih prostora do datuma bilansa stanja koje nisu iskazane u finansijskim izvještajima su sljedeće:

U hiljadama EUR	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
do 1 godine	280	333
od 1 do 2 godine	243	229
od 2 do 3 godine	228	197
od 3 do 4 godine	197	183
od 4 do 5 godine	93	152
5 i više godina	12	84
	1,053	1,178

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

31. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem godišnje neto dobiti koja pripada vlasnicima običnih akcija sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda. Banka je registrovana kao akcionarsko društvo čiji se akcijski kapital sastoji od 96,736 običnih akcija. Zarada po akciji na dan 31. decembra 2016. godine iznosila je EUR 80.53 (31. decembra 2015. godine: EUR 65.23).

32. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine bili su:

	<u>31. decembar 2016.</u>	<u>31. decembar 2015.</u>
USD	0.9487	0.9152
CHF	0.9312	0.9247
GBP	1.1680	1.3550

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nije bilo usklađujućih događaja nakon datuma izvještavanja koji mogu uticati na finansijski položaj i rezultat Banke na dan 31. decembra 2016. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2016. godine

34. OPŠTI PODACI O BANCI

U skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG“, br. 15/12 i 18/13) opšti podaci o Banci su prezentirani kako slijedi:

Naziv Banke: Societe Generale banka Montenegro A.D., Podgorica;
 Adresa: Bulevar revolucije 17, 81000 Podgorica;
 Matični broj: 02136228
 Telefon/Fax: Tel: + 382 (0)20 415 500
 Adresa internet stranice: <http://www.societegenerale.me>
 Adresa elektronske pošte: info.sgme@socgen.com
 Banka ima centralu i 20 ekspozitura.
 Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2016. godine je 298 zaposlenih.
 Žiro račun: 907-55001-17

Osnivanje i upis u registar Privrednih subjekata: Podgorička banka AD, Podgorica je nastala izdvajanjem iz sistema Montenegrobanke DD, Podgorica u toku 1992. godine. Centralna banka Crne Gore je 21. novembra 2001. godine izdala odobrenje za dalji rad Banke rješenjem br. 27. Nakon sprovedenog procesa privatizacije u 2005. godini, većinski vlasnik je Societe Generale, Pariz, Francuska. Banka je dana 26. septembra 2006. godine upisana u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000880/019, kao Podgorička banka Societe Generale Group AD, Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0000880/41 dana 7. maja 2012. godine Banka je upisana u Centralni registar Privrednog suda kao Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica.

Podaci o predsjedniku i članovima odbora direktora

	Ime i prezime	Mjesto prebivališta
1. Predsjednik	Milorad Katnić	Podgorica
2. član	Antoine Alexis	Orleans
3. član	Sonja Miladinovski	Beograd
4. član	Verica Maraš	Podgorica
5. član	Miroslav Hiršl	Podgorica
Glavni izvršni direktor	Miroslav Hiršl	Podgorica

Akcionari Banke su:

Ime i prezime / naziv kompanije	Adresa prebivališta /poslovna adresa (mjesto ulica i broj)	Podaci o akcijama	
		broj akcija	procentualno učešće
Societe Generale Group BADER LARS ERNEST	29 Boulevard Haussmann 75009, Paris	87,602	90.56
		3,916	4.05
13 Jul - Plantaže AD	Put Radomira Ivanovića br.2., Podgorica	2,824	2.92
Ostali manjinski akcionari		2,394	2.47
Ukupan iznos akcionarskog kapitala u hiljadama EUR	24,731	Sopstvene akcije 96,736	100.00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2016. godine**34. OPŠTI PODACI O BANCI (nastavak)**

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju finansijskih izvještaja za 2015. godinu: Ernst & Young Montenegro d.o.o. Podgorica, Serdara Jola Piletića, PC Palada, Podgorica.

Knjigovodstvena vrijednost akcija na dan 31. decembar 2016. godine i 31. decembar 2015. godine iznosi EUR 255.65.

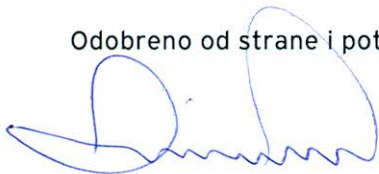
Neto profit po akciji na dan 31. decembar 2016. godine i 31. decembar 2015. godine je EUR 80.53 odnosno EUR 65.23, respektivno.

U 2016. godini akcijama Banke se trgovalo jedan put i po cijeni od EUR 400. U 2015. godini akcijama Banke se trgovalo u nekoliko navrata, u manjem obimu i po cijenama od EUR 257 do EUR 290. U više navrata u toku 2014. godine, takođe u manjem obimu, se obavljala trgovina akcijama Banke po cijenama od EUR 200 do EUR 250.

Na osnovu Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti u 2015. godini, u maju 2016. je počela isplata dividendi. Iznos koji je bio opredijeljen za isplatu dividendi je EUR 2,103 hiljade. Iznos opredijeljen za isplatu u 2015. je bio EUR 1,905 hiljada. Isplate dividende u 2014. godini nije bilo.

Podgorica, 10. marta 2017. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica:

Miroslav Hiršl
Glavni Izvršni direktor

Ratka Glumac
Direktor Odjeljenja računovodstva